

Rapport Nr. 0446

Archeologienota

Buggenhout, Najaarsdroom
Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Buggenhout, Najaarsdroom: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Jeroen Verrijckt, Amber Van Ravestyn

Erkende archeoloog

2015/00053

Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2020-1355

Projectnummer Onroerend Erfgoed

20201385

Plaats en datum

Beerse, 12 oktober 2020

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

Inhoud

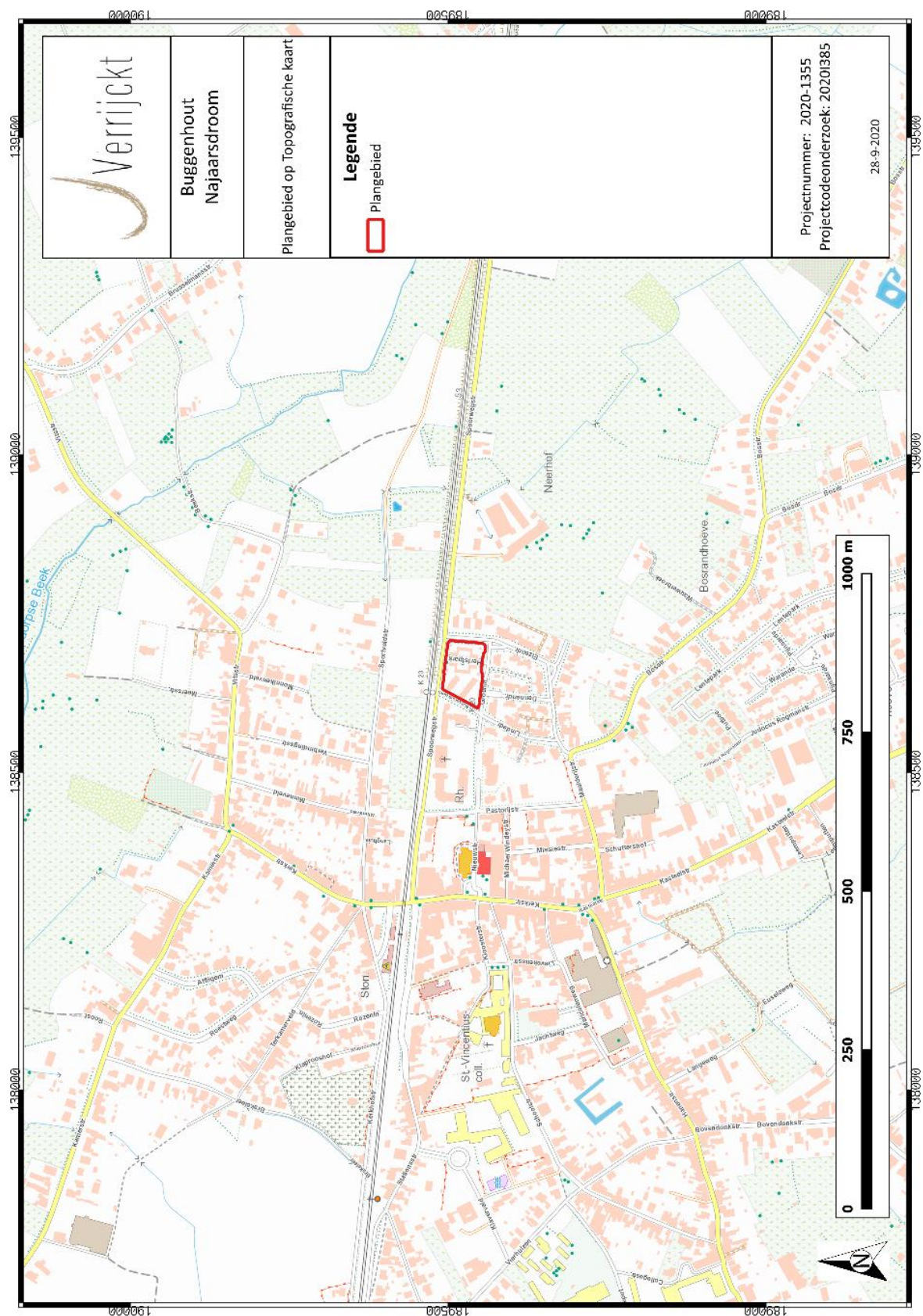
1	Bureauonderzoek	1
1.1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Onderzoeksopdracht.....	4
1.1.3	Juridisch kader	4
1.1.4	Randvoorwaarden	5
1.2	Werkwijze en strategie.....	5
1.3	Aanleiding.....	6
	Huidige situatie en gekende verstoringen.....	6
	Geplande werken en bodemingrepen	6
	Assessmentrapport.....	12
1.3.1	Topografische situering	12
1.3.2	Landschappelijke en hydrografische situering	12
1.3.3	Geologische situering	15
1.3.4	Bodemkundige situering.....	16
1.3.5	Historische bronnen	22
1.3.6	Cartografische bronnen.....	22
1.3.7	Archeologisch bronnen	32
1.4	Besluit.....	46
1.4.1	Beantwoording onderzoeksvragen	46
1.4.2	Archeologische verwachting.....	48
1.4.3	Potentieel op kennisvermeerdering	49
1.4.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	49
1.4.5	Samenvatting.....	52
2	Lijst met figuren.....	53
3	Lijst met tabellen.....	53
4	Plannenlijst.....	53
5	Bibliografie.....	56
6	Bijlagen	57

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

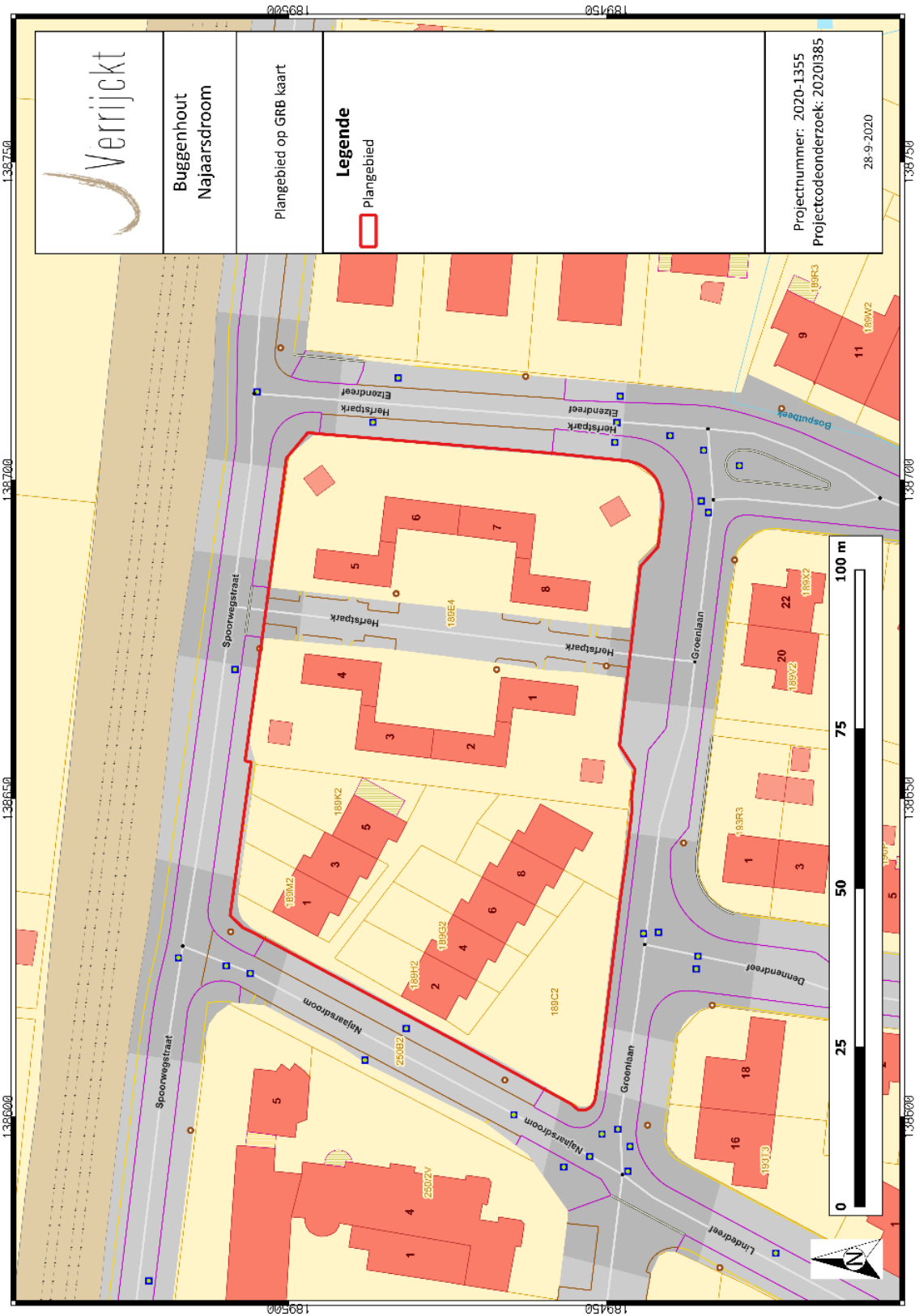
1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2020-1355
Projectcode Onroerend Erfgoed		20201385
locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Buggenhout
	Deelgemeente	Buggenhout
	Straat	Najaarsdroom
Kadastrale gegevens	Gemeente	Buggenhout
	Afdeling	1
	Sectie	B
	Percelen	189/C2, D2, E2, F2, G2, H2, K2, L2, M2 en A3, B3, C3, D3, E3, F3, G3, H3 en E4
Coördinaten	Noordoost	X: 138705,56375370035 Y: 189498,63129764242
	Noordwest	X: 138631,6581352909 Y: 189509,23273357615
	Zuidoost	X: 138699,37659810056 Y: 189441,85451955488
	Zuidwest	X: 138601,2148226434 Y: 189453,11406827669
Oppervlakte plangebied		5341 m ²
Oppervlakte bodemingreep		5341 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2018a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)²

² AGIV 2018d

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van appartementen met ondergrondse parking aan de Najaarsdroom te Buggenhout. Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een archeologienota in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord dreigen te worden én of er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied wordt vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de archeologienota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.1.3 Juridisch kader

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd dreigen te worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch

potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Van deze archeologienota dient akte genomen te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed, welke nadien bij de aanvraag gevoegd moet worden. Van zodra akte genomen is van deze archeologienota, is deze bindend.

Binnen het plangebied worden 30 sociale zorgappartementen, 25 sociale appartementen en een ondergrondse parkeergarage gerealiseerd. Hierbij bedraagt de totale oppervlakte van het plangebied 5341 m² en bedraagt de bodemingreep 5341 m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.³

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3.000m² of meer bedraagt. Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de verkavelingsaanvraag.

1.1.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2 Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied vrijgegeven kan worden.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij wordt zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historische kaart materiaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁴

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

1.3 Aanleiding

Huidige situatie en gekende verstoringen

Het plangebied is gelegen aan de Najaarsdroom te Buggenhout. Het terrein is momenteel bebouwd. Het plangebied kan opgesplitst worden in twee zones, namelijk het oostelijke deel grenzend aan de Elzendreef en het westelijke deel grenzend aan de Najaarsdroom. Het westelijke deel is bebouwd met 8 woningen, gelegen in twee rijen van 5 en 3 woningen. Deze woningen zijn niet onderkelderde.

Het oostelijk gedeelte bestaat uit meerdere woningen, die van elkaar gescheiden worden door een tussenstraat, het Herfstpark. De woningen zijn niet onderkelderde. Op de hoeken van het oostelijk gedeelte is steeds een klein gebouw aanwezig, dat mogelijk als schuur of opslagruimte wordt gebruikt. Het Herfstpark is een verharde weg, die de Groenlaan en de Spoorwegstraat van zuid naar noord verbindt. Het volledige plangebied grenst hierbij aan vier straten (de Spoorwegstraat ten noorden, Elzendreef ten oosten, de Groenlaan ten zuiden en de Najaarsdroom ten westen) en wordt onderbroken door het Herfstpark.

Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van 30 sociale zorgappartementen, 25 sociale appartementen en een ondergrondse parkeergarage. Hierbij worden eventueel in het plangebied

⁴ CARTESIUS 2018

aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

De afbraak van de woningen op het plangebied wordt in twee fases uitgevoerd. De eerste fase bevat het westelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Najaarsdroom. Hierbij worden de acht aanwezige woningen gesloopt. In de tweede fase wordt het oostelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Elzendreef, gesloopt. Hierbij zullen alle de aanwezige bomen gerooid worden, met uitzondering van 3 grote platanen aan de zuidwestelijke hoek van het plangebied, en de verharding van het Herfstpark worden verwijderd.

De bouw van de nieuwe appartementen met parkeergarage wordt ook in twee fases uitgevoerd. De eerste fase grenst aan de Najaarsdroom en wordt Blok 1 genoemd. De tweede fase, of Blok 2, grenst aan de Spoorwegstraat en de Elzendreef.

Beide blokken worden onderverdeeld in een fase 'opbouw bovengronds' en 'ondergronds'. Hierbij is de 'opbouw ondergronds' de bouw van de ondergrondse parkeergarage. De inrit van de garages is gelegen aan de Elzendreef en loopt onder de twee appartementsblokken door. Hier worden 55 parkeerplaatsen aangelegd, waarvan 10 voorzien zijn voor mindervaliden, en 5 parkeerplaatsen voor brommers. Er kunnen ook 62 fietsen worden gestald. In de garage wordt ook de water- en elektriciteitsvoorzieningen aangelegd en is de collectieve stookplaats van de geothermische warmtepomp aanwezig. Verschillende bergingen zijn over de ondergrondse verdieping verspreid, net als twee traphallen en twee lifschachten. De parkeergarage wordt in twee delen aangelegd. Het deel van de parkeergarage onder Blok 1 zal tot maximaal 4 meter onder het maaiveld worden aangelegd. De bijhorende lifschacht wordt tot 5 meter diepte gegraven. Blok 2 wordt tot een maximum van 3 meter onder het maaiveld gegraven. De lifschacht zal een diepte hebben van 4 meter. In totaal zal de ondergrondse parkeergarage ca. 2083 m² zijn.

De twee fases die behoren tot 'opbouw bovengronds' bevatten de effectieve appartementsblokken. Blok 1 bevat 25 appartementen en is 4 verdiepingen hoog. In Blok 2 worden de 30 sociale zorgappartementen ondergebracht binnen 4 verdiepingen. De twee blokken worden in het noordwesten met elkaar verbonden door een bovengrondse fietsenstalling, voor 60 fietsen, die overdekt wordt met een groendak. Nabij Blok 1 wordt een brandweg voorzien. Deze wordt aangelegd in een waterdoorlatende verharding met diepte van 50 cm.

Ten zuidoosten van het plangebied, grenzend aan de Groenlaan, wordt een gemeenschapsvoorziening gebouwd met bijhorende pergola. De fundering voor dit gebouw wordt maximaal 1 meter diep gebouwd. Ten westen van dit gebouw wordt een verharding aangelegd voor een terras en een petanquebaan.

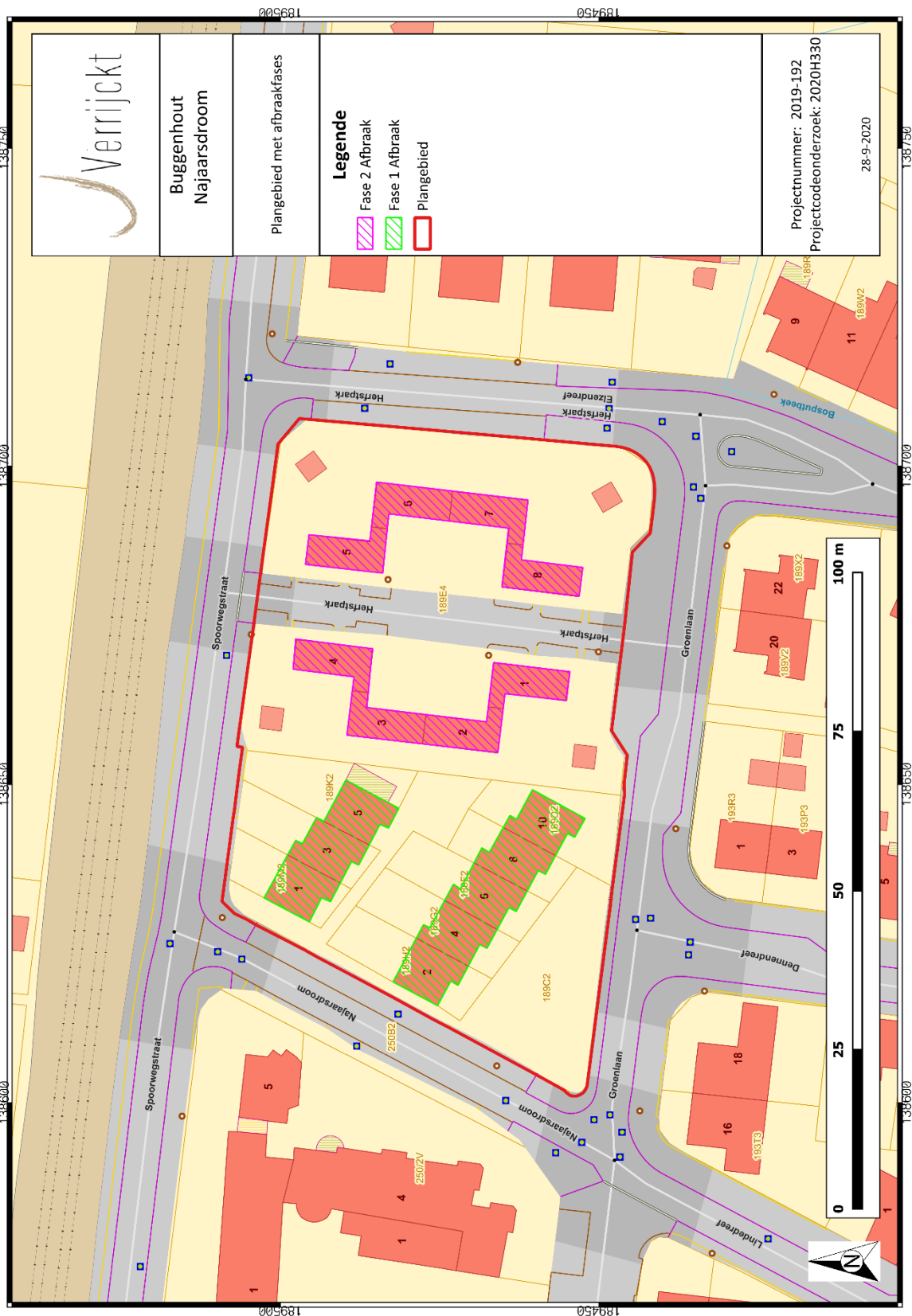
Rond de appartementsgebouwen worden verschillende wadi's aangelegd, waarvan twee ten zuidoosten, één ten zuidwesten en één centraal van het plangebied, met verschillende uitlopers. Deze hebben een diepte tussen 30 cm en 1,30 meter. Bovenop de wadi's wordt een speelplein, -kuil en -tuin aangelegd. Er worden verschillende picknickplaatsen aangelegd, een bloemenweide/moestuin en enkele wandelpaden. Alle verharding wordt volledig waterdoorlatend voorzien en tot een diepte van 50 cm aangelegd.

Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁵ op orthofoto⁶

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

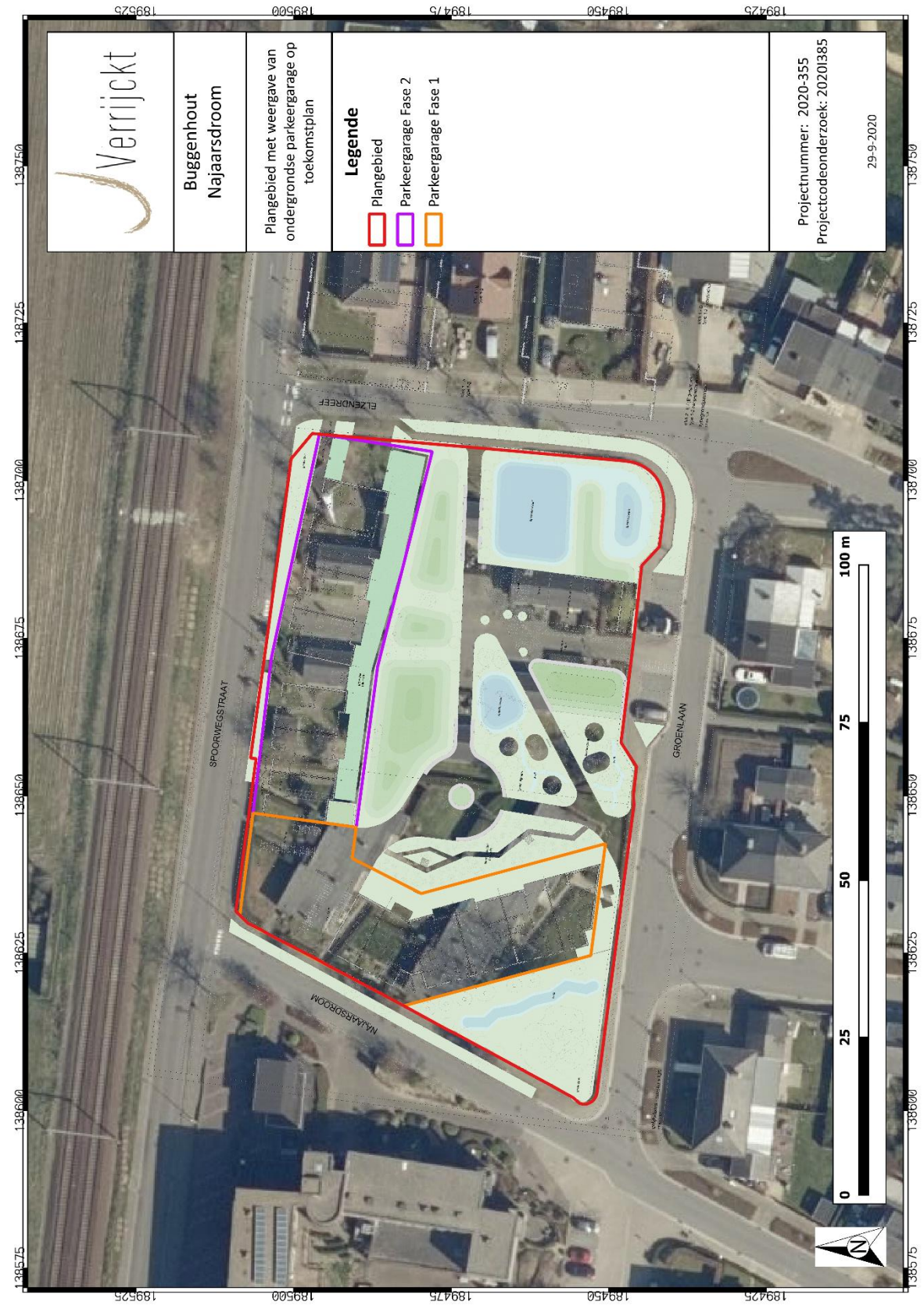
⁶ AGIV 2018e

Figuur 4: Plangebied met weergave van afbraakfasen⁷ op GRB⁸

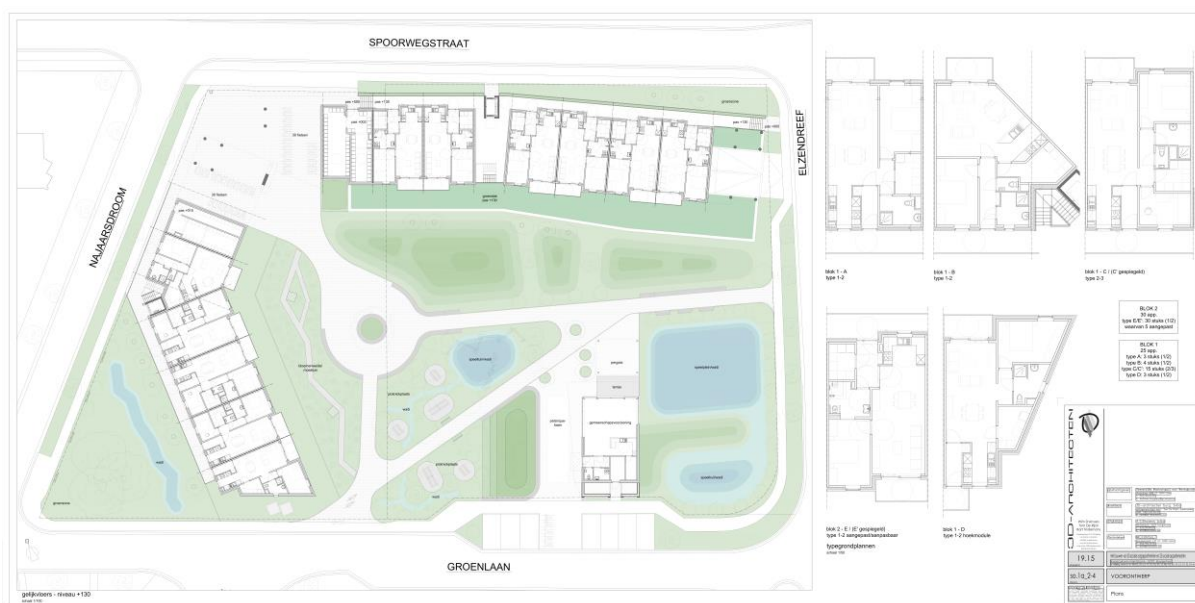
⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁸ AGIV 2018e

Figuur 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting parkeergarage⁹ op orthofoto¹⁰

⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 6: Weergave van toekomstige plannen¹¹

Figuur 7: Weergave van toekomstige plannen appartementen en dieptes¹²

¹⁰ AGIV 2018e¹¹ AGIV 2018e¹² AGIV 2018e

Figuur 8: Weergave van toekomstige plannen parkeergarage en zijgevels¹³

Assessmentrapport

1.3.1 Topografische situering

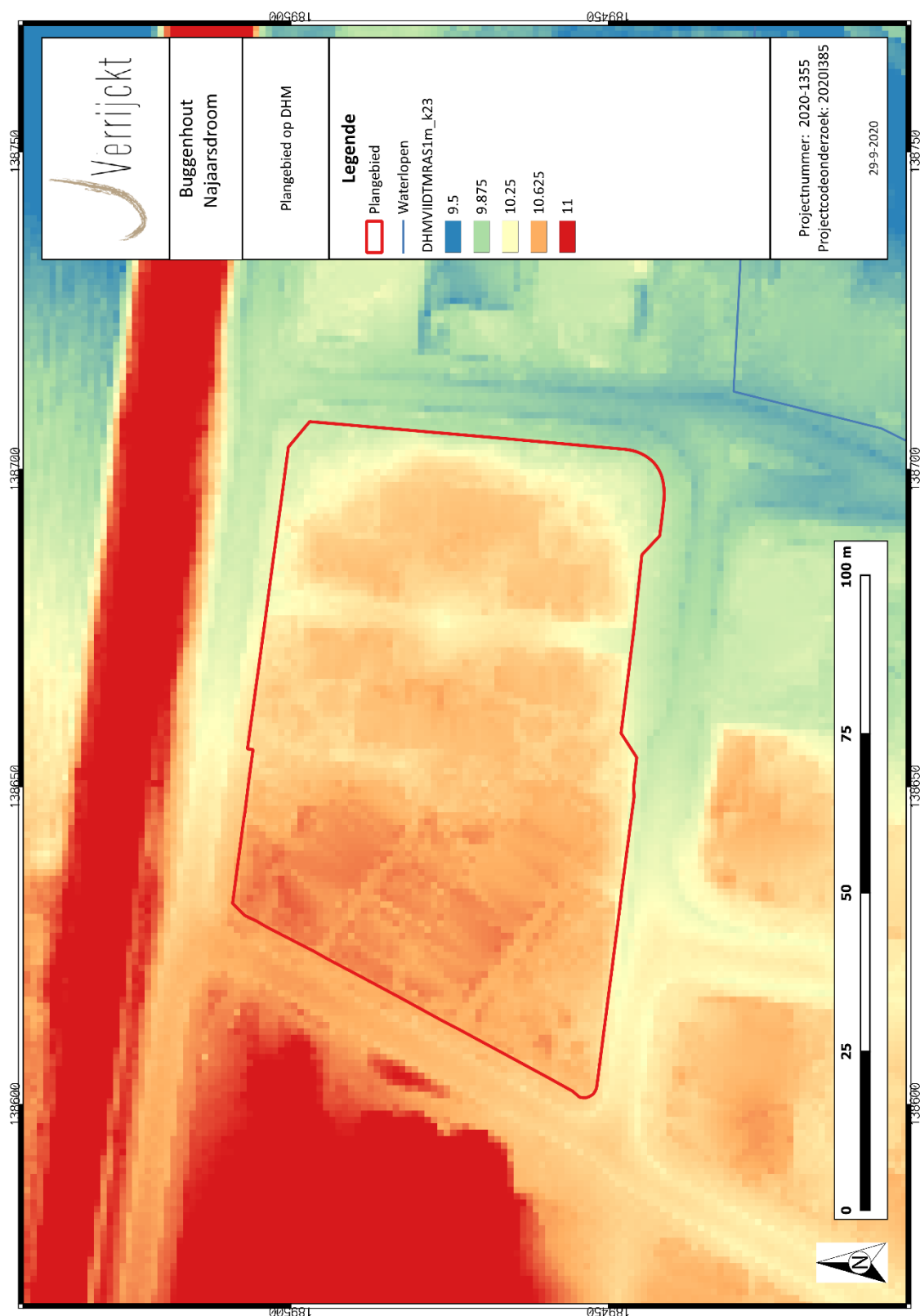
De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Figuur 1 en 2. Het plangebied is gelegen aan vier straten, de Spoorwegstraat ten noorden, Elzendreef ten oosten, de Groenlaan ten zuiden en de Najaarsdroom ten westen. Het centrum van Buggenhout is ongeveer 350 meter ten westen van het plangebied gelegen. Ten noorden van de Spoorwegstraat loopt de spoorweg Mechelen – Dendermonde. Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kern, ten oosten is voornamelijk akkerland aanwezig. Op minder dan 20 meter ten zuidoosten van het plangebied, gelijklopend met de Elzendreef, stroomt de Bospubbeek. Dit is een aftakking van de Bouwbeek, die ook op 300 meter ten westen van het plangebied loopt. Op minder dan 2,5 km ten noordwesten van het plangebied bevindt zich de Schelde.

1.3.2 Landschappelijke en hydrografische situering

Het plangebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 9,5 en 11 m + TAW. Binnen het plangebied is er een zeer klein hoogteverschil aanwezig. Het oostelijk deel, gelegen aan de Elzendreef ligt ca. 1 meter lager dan het westelijke deel.

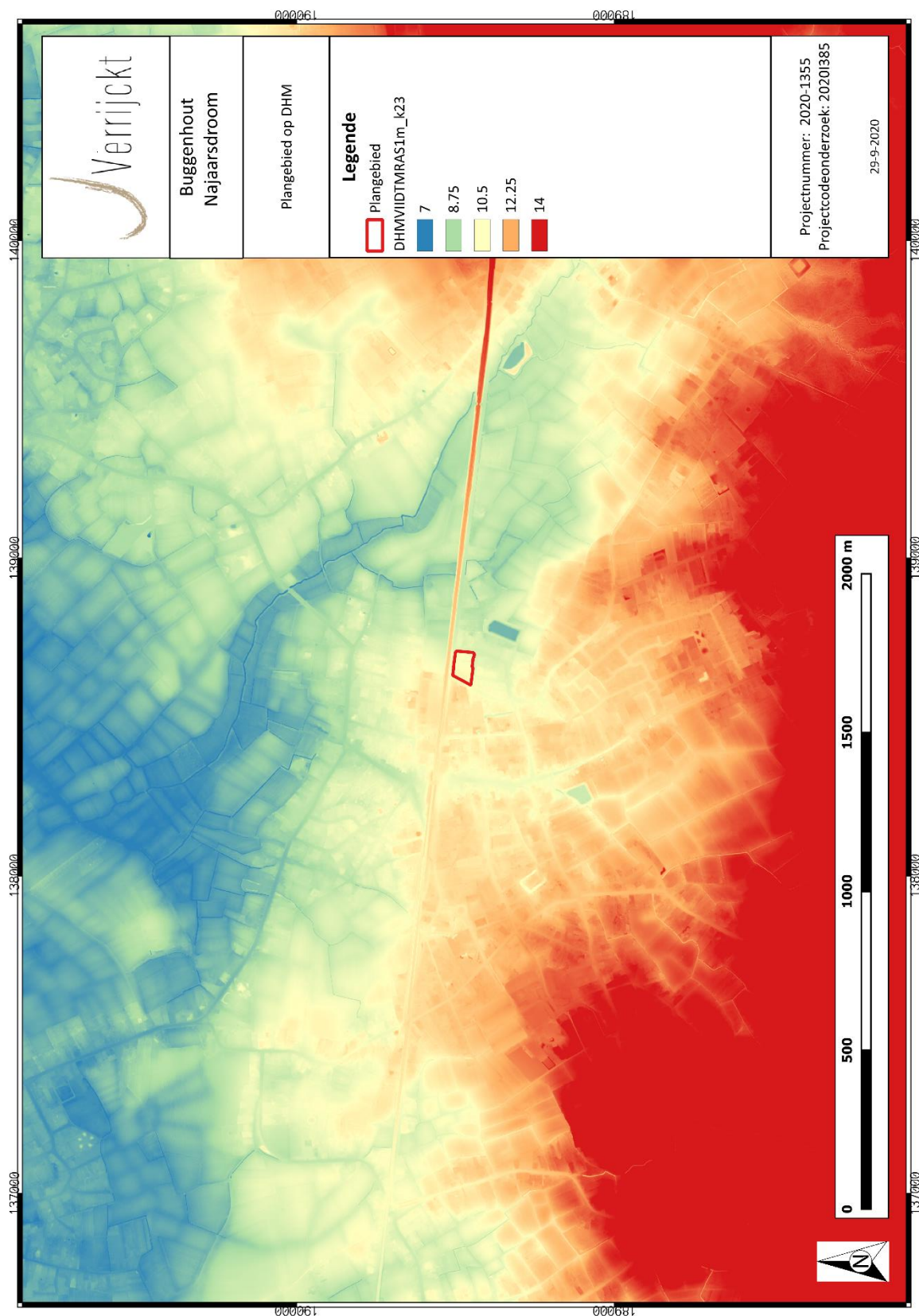
De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 7 en 14 m + TAW. Hierbij is het gebied ten noorden van het plangebied, lager gelegen dan het zuiden. Hierbij kan afgeleid worden dat het plangebied gelegen is nabij de Beneden-Scheldebekken.

¹³ AGIV 2018e

Figuur 9: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹⁴

¹⁴ AGIV 2018b

Figuur 10: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM¹⁵

¹⁵ AGIV 2018b

In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in de oostelijke uitloper van de Vlaamse Vallei¹⁶.

De ontstaansgeschiedenis van de oostelijke uitloper van de Vlaamse Vallei is niet conform aan deze van de Vlaamse Vallei. Tijdens het Saaliaan was er enkel een embryonale vorm van de uitloper aanwezig, breder in sommige arealen dan de uiteindelijke vorm, maar in diepte nog beperkt. Het is pas in het laat-Pleistoceen of bij de overgang van het Midden-Pleistoceen dat de maximale uitschuring heeft plaatsgevonden waardoor een diepere, maar ook een nauwere uitloper ontstond. De Vlaamse Vallei kan beschreven worden als een grote depressie hoofdzakelijk van fluviatiele oorsprong die grotendeels beneden het huidige zeeniveau is geërodeerd. De oostelijke uitloper wordt gekenmerkt door een relatief vlak gebied waarbij in het noorden en in het zuiden wordt begrensd door een zacht oplopend reliëf. In het noordelijke gedeelte van het kaartblad zijn enkele centraal gelegen heuvelcomplexen aanwezig met een maximale hoogte van circa 50 m +TAW. Deze heuveltoppen zijn opgebouwd uit de Formatie van Diest.¹⁷

1.3.3 Geologische situering

Paleogeen en Neogeen (Tertiair)

De tertiaire ondergrond van het onderzoeksgebied (Figuur 16) wordt benoemd als het Lid van Ussel, dat tot de Formatie van Maldegem behoort. Het voorkomen van grijsblauwe tot blauwe klei is typerend voor het Lid van Ussel.

Quartair 1/200.000

Op de Quartairgeologische kaart met schaal 1/200 000 wordt het plangebied gekarteerd als profieltype 1. Hierbij zijn geen afzettingen uit het Holoceen of Tardiglaciaal aanwezig bovenop de pleistocene sequentie, die gevormd wordt door eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan en mogelijk nog vroeg-Holoceen (ELPw). Mogelijk kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair aanwezig (HQ) zijn.

Quartair 1/50.000

Op de Quartairgeologische kaart met schaal 1/50.000 wordt het plangebied gekarteerd als profieltype 2. Volgens profieltype 2 komen er enkel eolische afzettingen en afzettingen van lokale oorsprong (zand tot lichte zandleem in het dekzandgebied, zandleem in het overgangsgebied, mogelijk alternerend complex van zand- en leemlagen, herwerking van Tertiair materiaal) voor.

¹⁶ DE MOOR & MOSTAERT 1993

¹⁷ BOGEMANS, F. 2007, 4-5.

1.3.4 Bodemkundige situering

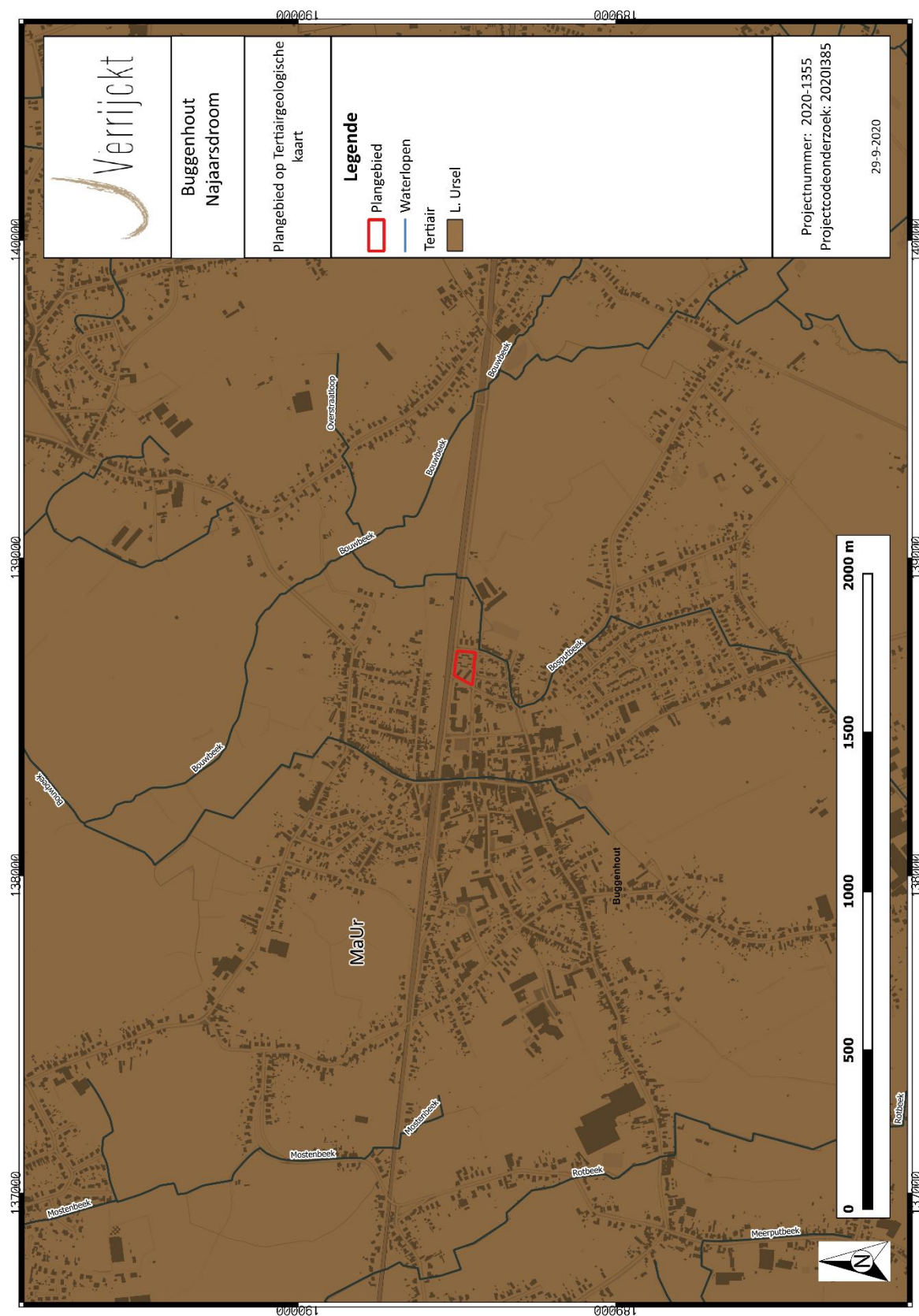
Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als bebouwde OB. OB zijn bebouwde zones met kunstmatige gronden, het bodemprofiel werd gewijzigd of vernietigd door het ingrijpen van de mens. De zone ten zuiden en westen is ook gekarteerd als OB.

Ten zuidoosten is de bodem gekarteerd als Pdc(h), ten oosten komt de Pcm-bodem voor en ten noorden is Scc-bodem aanwezig.

Pdc: Pdc is een matig nat, matig gleyige lichte zandleem met sterk gevlekte textuur bij lemige sedimenten en een verbrokkelde textuur B-horizont bij zandige sedimenten. De bouwlaag van deze gronden is donker grijsbruin en humusrijk. De sterk verbrokkelde gevlekte textuur B begint tussen 60 en 80 cm. In de meeste gevallen is de kleiaanrijkingshorizont bijna verdwenen en worden ijzerconcreties aangetroffen. Soms komt een zand- of leemsubstraat voor, in golvende gebieden waar Tertiair binnen boorbaar voorkomt is het een eerder klei en of kleizandsubstraat. Deze bodems kennen een gunstige waterhuishouding in de zomer en lijden waterlast tijdens de natte seizoenen.

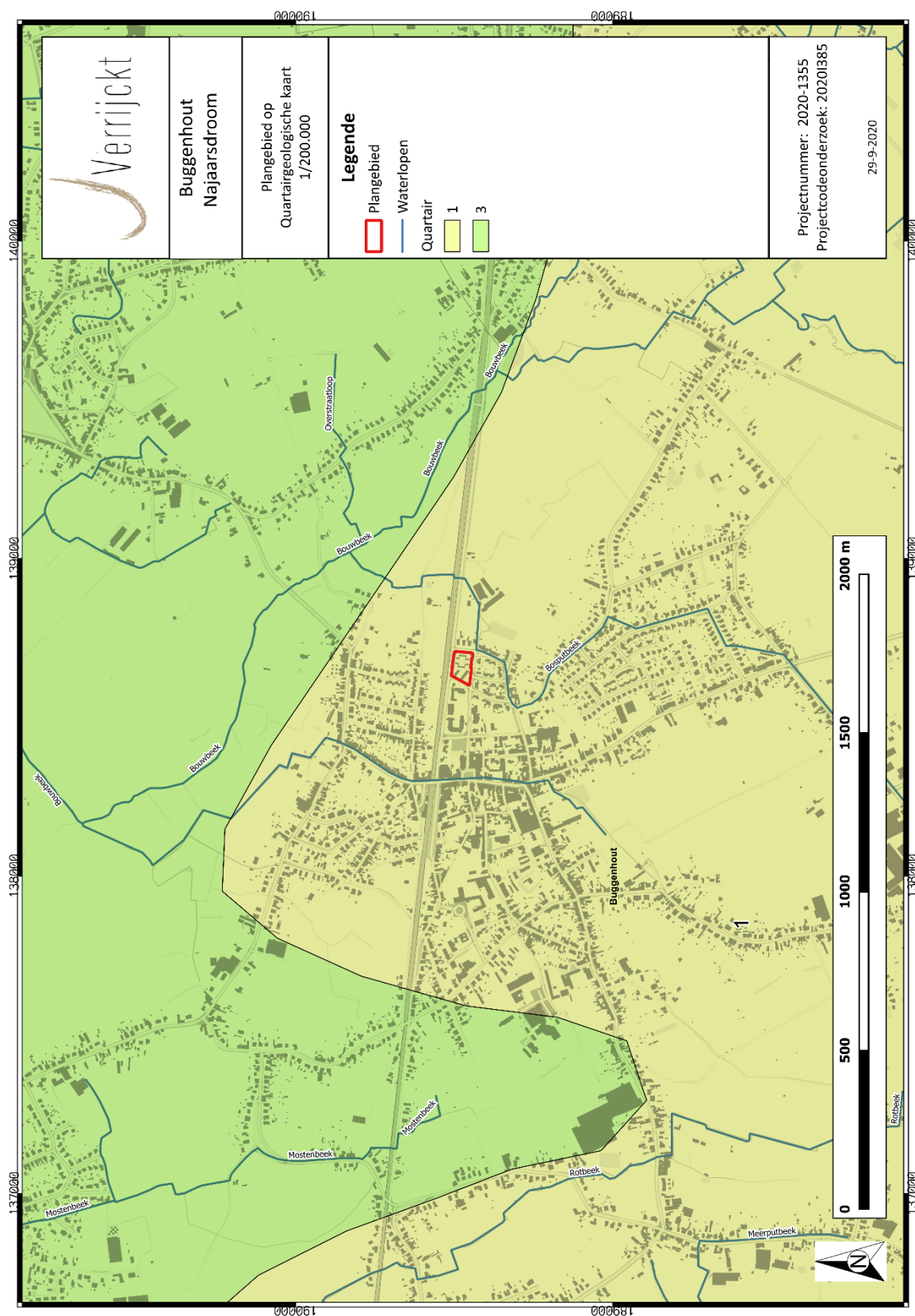
Pcm: Bij een Pcm-bodem bestaat de bodem uit een matig droge licht zandleembodem met dikke antropogene humus A horizont.

Scc: Scc is een matig droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont.

Figuur 11: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart¹⁸

¹⁸ DOV VLAANDEREN 2018b

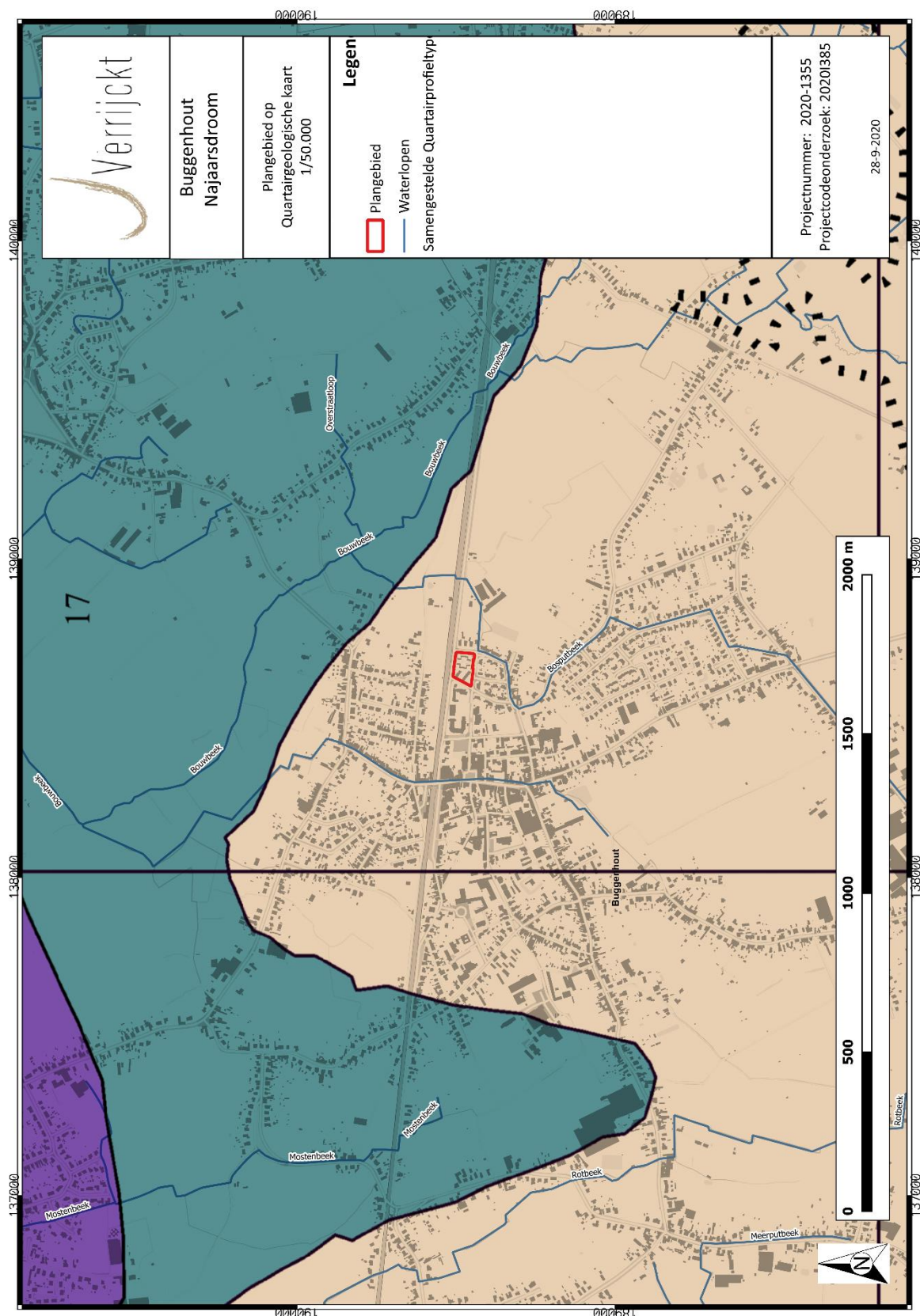
Figuur 12: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000¹⁹

¹⁹ DOV VLAANDEREN 2018c

1	
ELPw en/of HQ	ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.
	HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

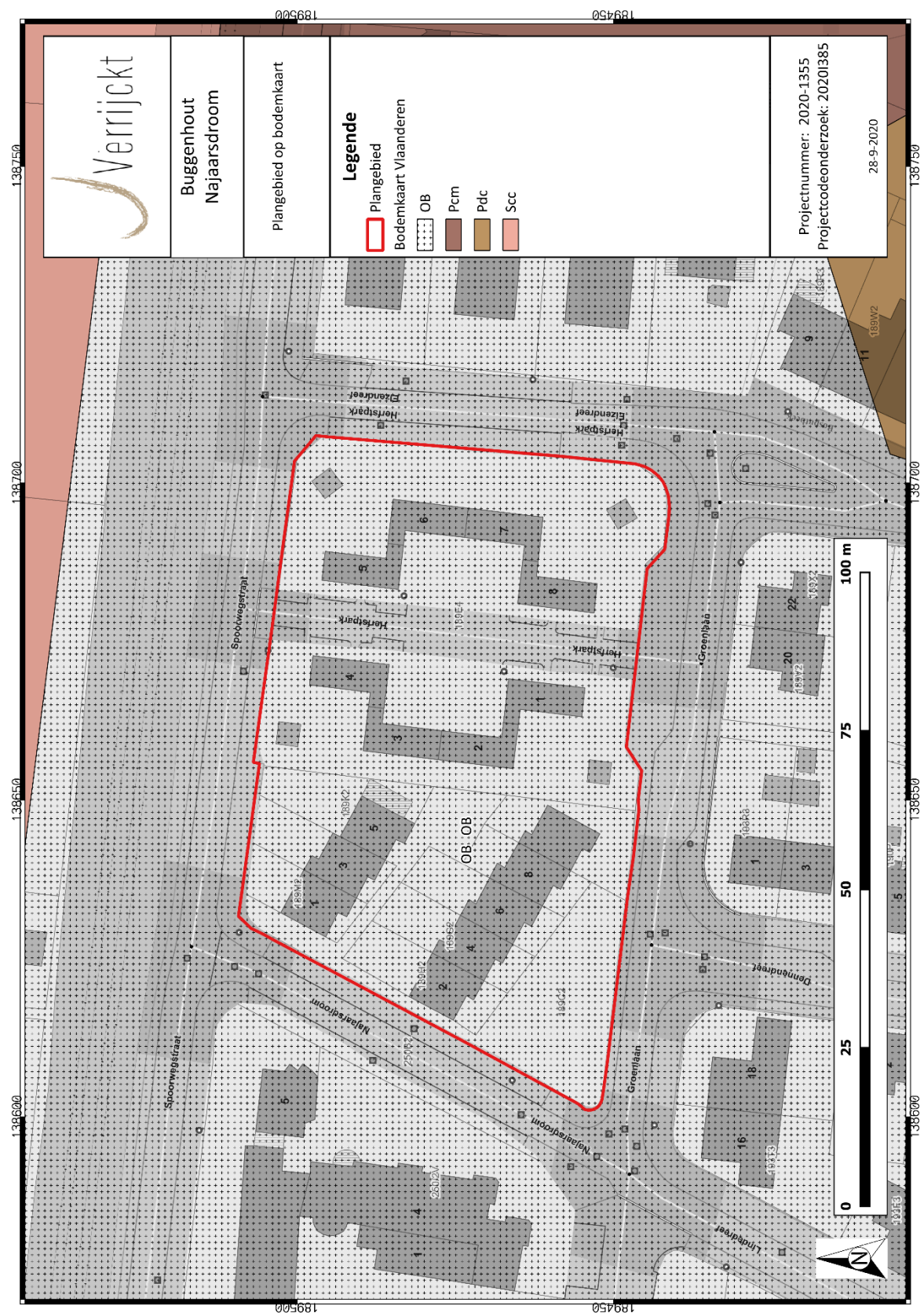
Figuur 13: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied²⁰

²⁰ DOV VLAANDEREN 2018c

Figuur 14: Plangebied op de Quartaargeologische kaart 1:50.000²¹

²¹ DOV VLAANDEREN 2018c

Figuur 15: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen²²

²²DOV VLAANDEREN 2018a

1.3.5 Historische bronnen

Het plangebied is gelegen in de huidige gemeente Buggenhout.

In de historische bronnen komt de gemeente pas voor in 1125. Op dit moment wordt Buggenhout vermeld als Buckenholt. Deze naam is vermoedelijk afkomstig uit de woorden Boka (beuk) en holt (bos). Buggenhout behoorde vanaf de vroege middeleeuwen tot het hertogdom Brabant, meer bepaald de heerlijkheid Grimbergen. Sinds de 16de eeuw is er een opsplitsing in twee heerlijkheden. De heerlijkheid Buggenhout-Bournonville omvatte het huidige centrum van de gemeente. De heerlijkheid Buggenhout-Grimbergen omvatte de gehuchten Opstal en Briel. Vanaf de Franse revolutie behoorde Buggenhout tot de provincie Oost-Vlaanderen. Het huidige Buggenhout bestaat uit vier kernen, het centrum, Opdorp, Opstal en Briel.²³

De oudste woonkern van Buggenhout is vermoedelijk ontstaan ter hoogte van een aanlegplaats op de Schelde: de Oude Briel. Het eigenlijke Buggenhout-dorp zou ontstaan zijn aan de rand van het bos, dat in 1860 nog als één gesloten blok stond. De stichting van het dorp gebeurde vermoedelijk in samenhang met de ontginningsbeweging uit de eerste helft van de 11de eeuw. In de 13de eeuw werd dit kerngebied geschonken aan de Abdij van Affligem, met een tweede ontginningsbeweging tot gevolg. In diezelfde eeuw liet de Abdij alle uitbatingen over aan pachters. Uitbreiding van de landbouwgrond gebeurde dus pas na de 12de eeuw, ten koste van het bos. Later merkt men een toename van graasweiden.²⁴

1.3.6 Cartografische bronnen

Villaret (1745-1748)

Het plangebied is op de Villaretk kaart gelegen ten midden van akkerland. Ten westen van het plangebied is het centrum van Bughenhout gelegen. In de omgeving van de kerk is bebouwing aanwezig.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart is te zien dat het plangebied opnieuw gelegen is ten midden van akkerland, waarbij de percelen afgelijnd zijn met een bommenrij. Ten zuiden en westen is bebouwing aanwezig. De kerk is nog steeds ten westen van het plangebied gelegen. Ten oosten van het plangebied stroomt een rivier.

Vandermaelen (1846-1854)

Ter hoogte van het plangebied wordt opnieuw akkerland afgebeeld. Ten noorden van het plangebied is de spoorweg tussen Dendermonde en Mechelen te herkennen. Ten zuiden en ten westen van het plangebied is de kern van Buggenhout herkenbaar.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Het plangebied is nog steeds geen bebouwing aanwezig. Ten noorden van het plangebied ligt Chemin n° 108, die parallel loopt met de 'Chemin de Fer de Gand à Malines'. Het centrum van

²³ 7 IOE 2018 ID 120047, IOE 2018 ID121634

²⁴ HASQUIN et al. 1980

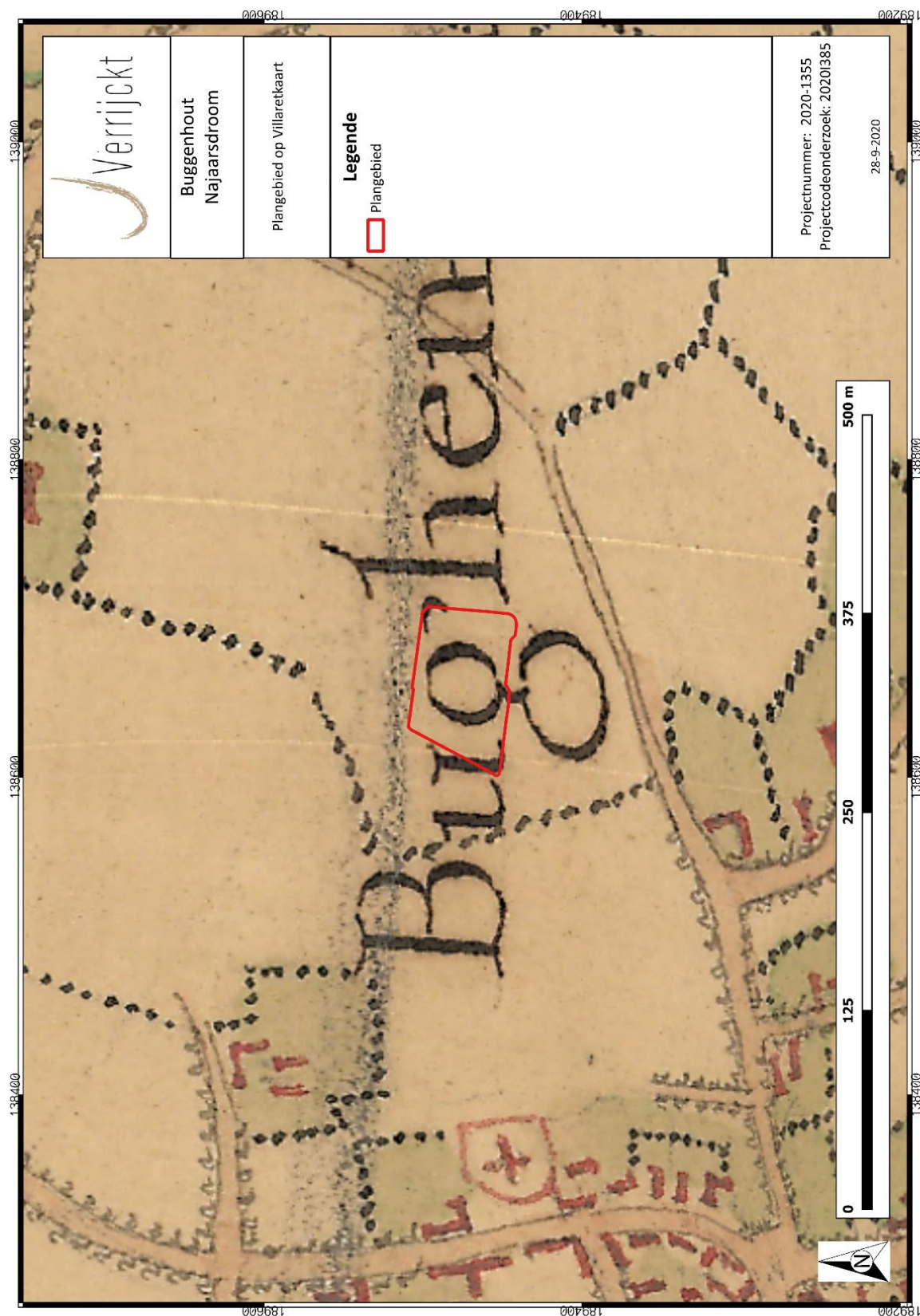
Buggenhout is gelegen ten westen van het plangebied, waarbij ook de omliggende straten meer bebouwd worden.

Popp (1842-1879)

De situatie op de Poppkaart is gelijkaardig aan de voorgaande. Ten noorden is de 'Chemin de Fer de Termonde à Malines' gelegen. Ten westen van het plangebied ligt het centrum van Buggenhout met de kerk aan de Kerkstraat. Het plangebied verkreeg hier perceelnummer 189a.

Orthofoto's (1971 , 1979 – 1990 , 2012)

Op de orthofoto van 1971 is zichtbaar dat het westelijke deel van het plangebied (grenzend aan de Najaarsdroom) reeds bebouwd is met de twee rijen woningen. Het oostelijk deel is nog niet bebouwd in 1971. Op de orthofoto van 1979-1990 is ook het oostelijk deel bebouwd met de huidige woonsituatie. Op de orthofoto van 2012 zijn enkele aanpassingen binnen de groenzone van het oostelijk deel zichtbaar. Hierbij werden de vier kleinere gebouwen in elke hoek van het oostelijk deel gebouwd. Verder werden geen wijzigingen binnen het plangebied uitgevoerd.

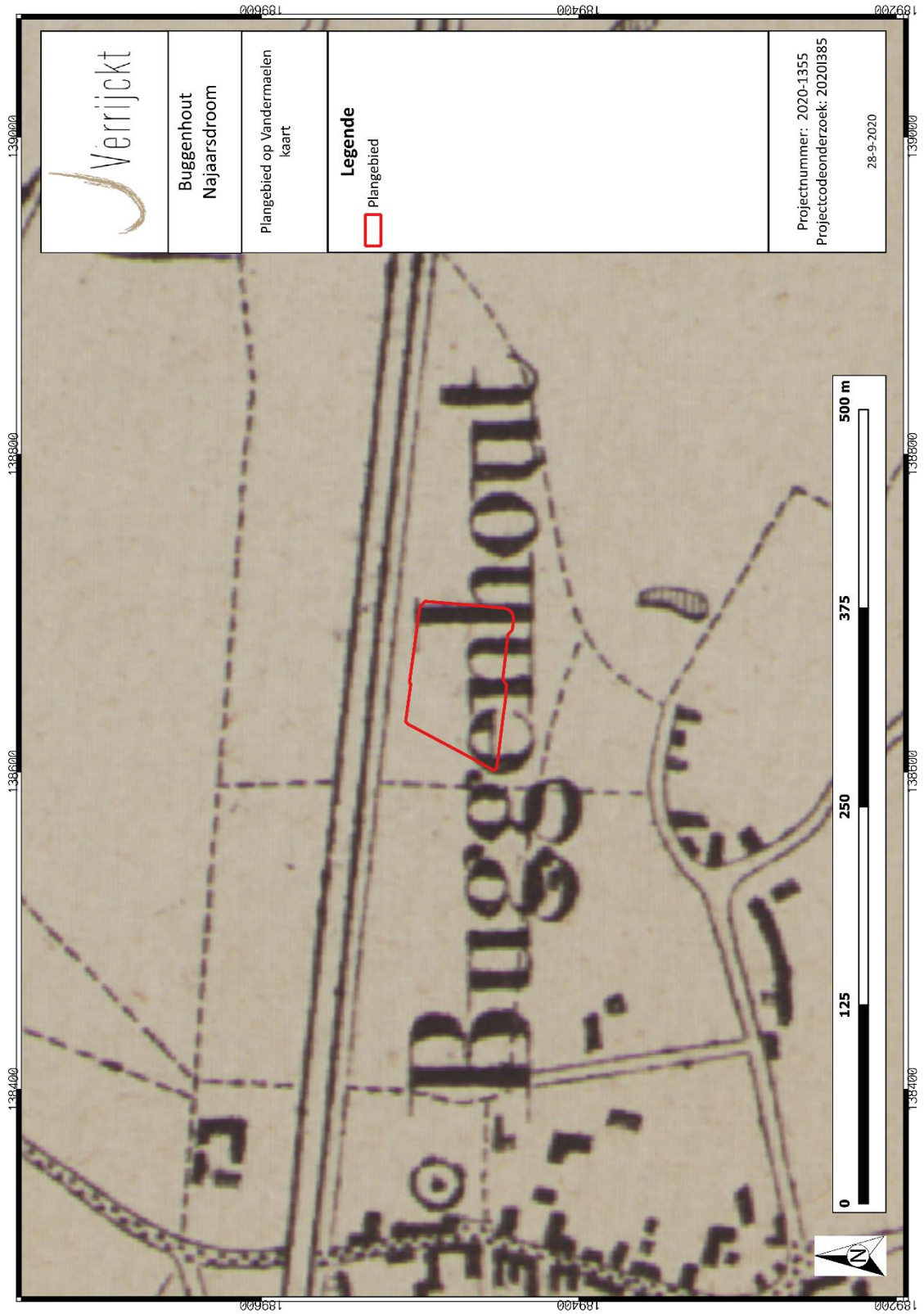
Figuur 16: Plangebied op de Villaretkaat²⁵

²⁵ GEOPUNT 2018a

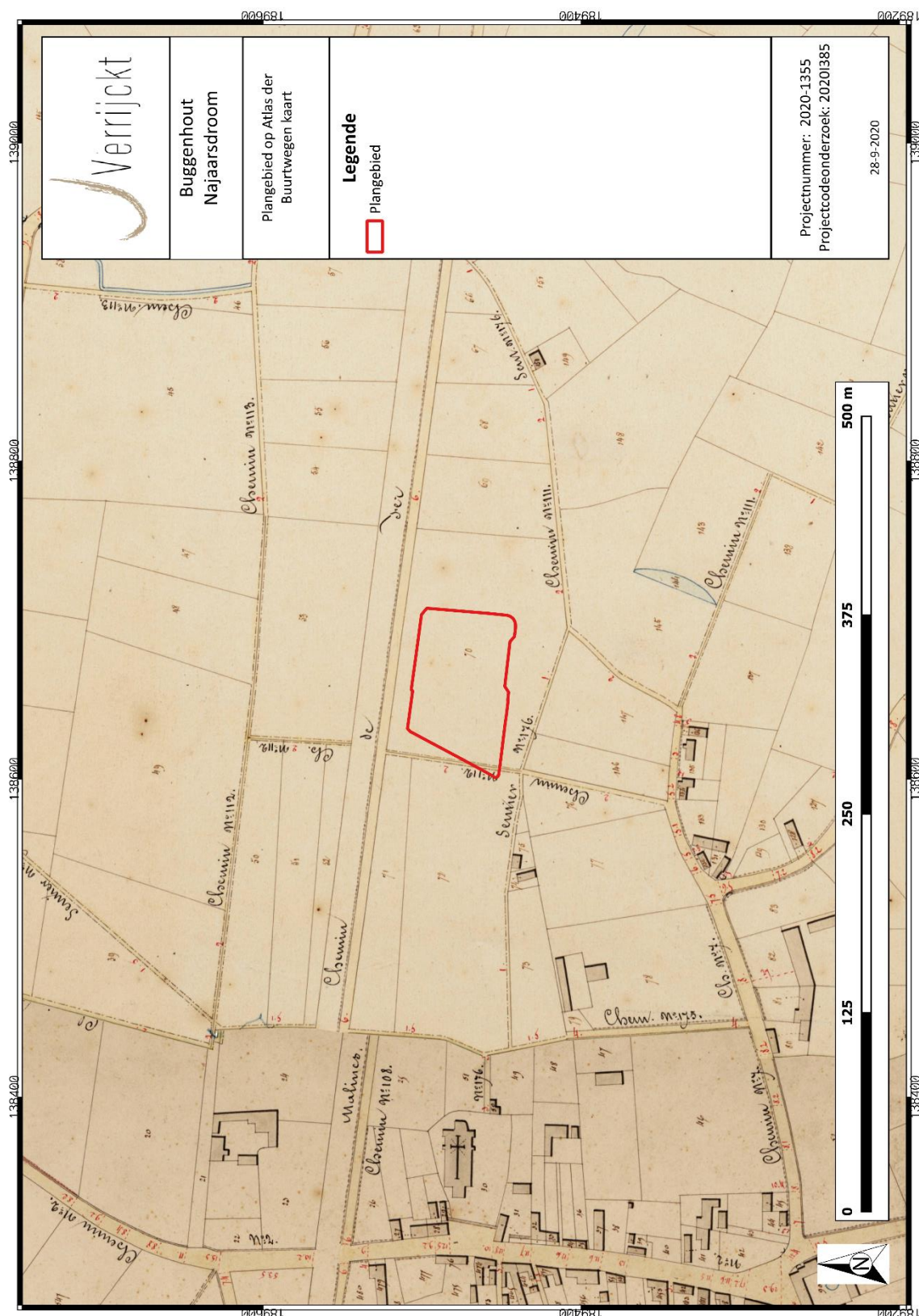
Figuur 17: Plangebied op de Ferrariskaart²⁶

²⁶ GEOPUNT 2018c

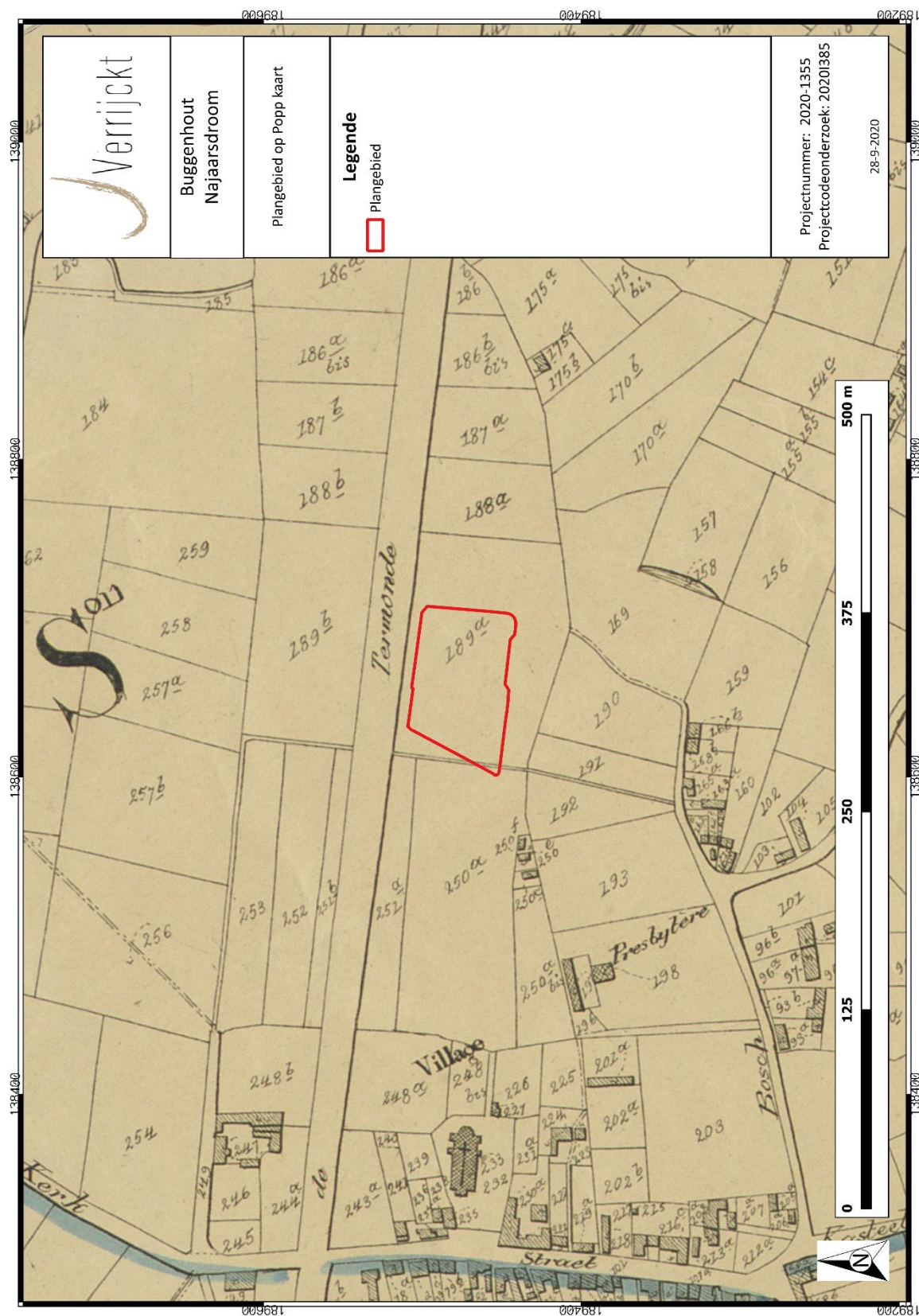

Figuur 18: Plangebied op de Vandermaelenkaart²⁷

²⁷ GEOPUNT 2018d

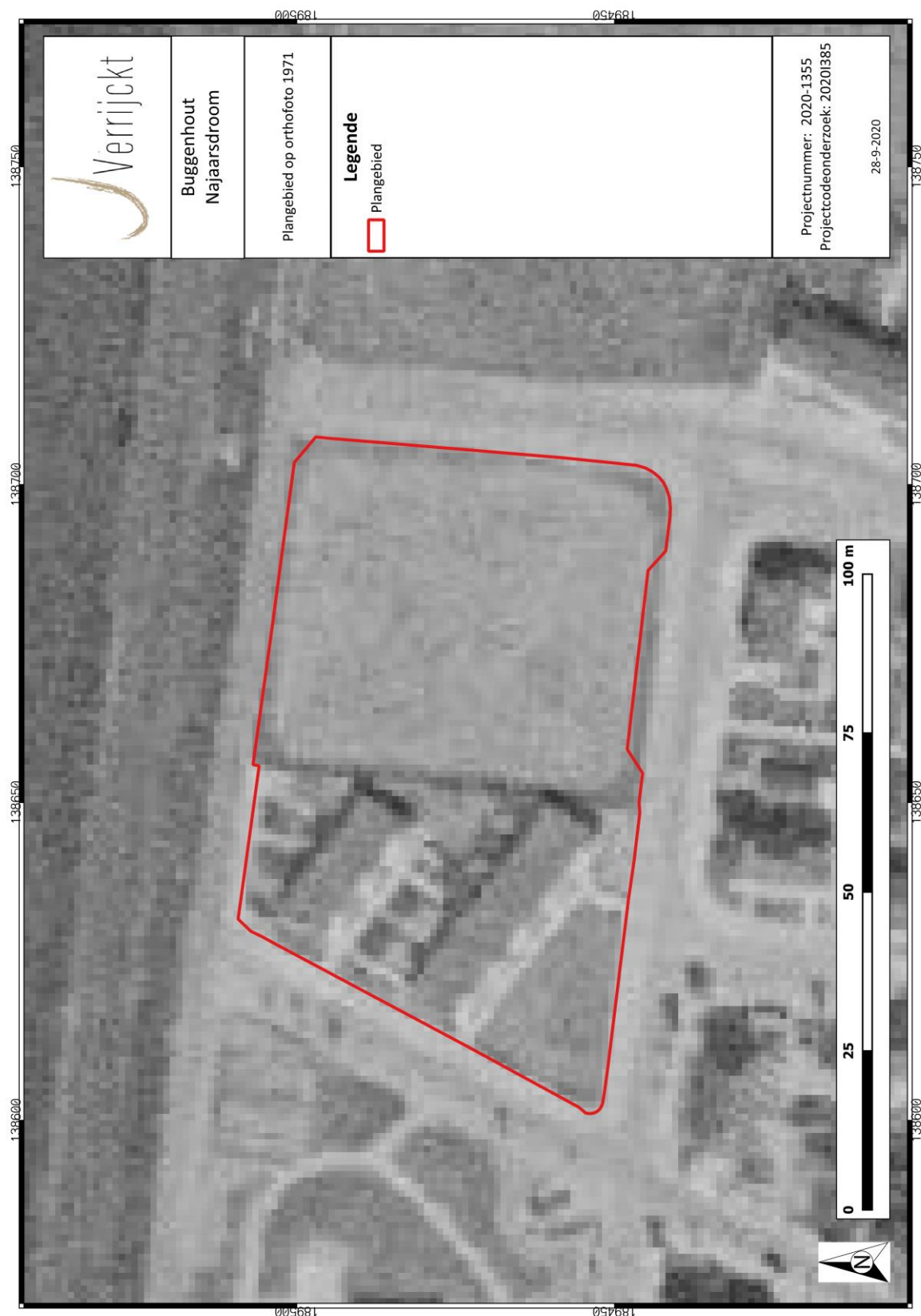
²⁸ GEOPUNT 2018b

Figuur 21: Plangebied op de orthofoto 1971³⁰

³⁰ GEOPUNT 2018e

Figuur 22: Plangebied op de orthofoto 1979 - 1990³¹

³¹ GEOPUNT 2018e

Figuur 23: Plangebied op de orthofoto 2012³²

³² GEOPUNT 2018e

1.3.7 Archeologisch bronnen

Binnen de contouren van het plangebied zijn er geen archeologische waarden gekend. Voor de ruime omgeving van het plangebied kunnen zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), als de archeologische gebeurtenissen, (vastgestelde) archeologische zones en goedgekeurde archeologienota's geraadpleegd worden. Allereerst volgt hieronder een opsomming van de gekende archeologische waarden zoals opgesteld in de archeologische databank van vindplaatsen in Vlaanderen (CAI).

Tabel 1 : Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.³³

CAI-NUMMER	TOPONIEM	OMSCHRIJVING	DATERING	BRON
31457	PASTORIJ	HET PASTOREEL HUIS VAN BUGGENHOUT WERD OPGETROKKEN OP HET CURENVELD, OP DE PLAATS WAAR REEDS IN DE 16DE EEUW EEN PASTORIE STOND. TOEN DAT AFBRANDDE TIJDENS DE GODSDIENSTOORLOGEN KWAM ER GEEN NIEUWE TOT IN DE TWEEDE HELFT VAN DE 18DE EEUW. OORSPRONKELIJK WAS ZE OOK OMWALD. AFGEBRAND TIJDENS DE GODSDIENSTOORLOGEN	16 ^E EEUW	BRON: SERVAES P., 1988: DE PASTORIJ TE BUGGENHOUT BOUWERIKELN (1), TER PALEN, JG, 12, NR, 4, PP, 154-159 BRON: SERVAES 1988: DE PASTORIJ TE BUGGENHOUT BOUWERIKELN (2), TER PALEN, JG, 13, NR, 1, PP, 8-13
31460	CAMMEHOF	-HOFSTEDE MET BROUWERIJ -ACTIVITEITEN IN 18DE EEUW GESTOPT, OVERGANG NAAR EEN BRANDEWIJNSTOKERIJ -MOGELIJK OUDER -VERMOEDELIJK VERDWENEN NA 1724 (SERVAES); ENKEL STOKERIJ BLEEF BEWAARD	16 ^E EEUW	SERVAES P., 1989: EEN BROUWERIJ DIE WEINIG SPOREN NALIEF, TER PALEN, JG, 13, NR, 2, PP, 73-76
31456	DE SWAEN	-HOFSTEDE MET BROUWERIJ; GESTOPT EIND 18DE EEUW -IN 18DE EEUW WERD ER DAARNAAST EEN ANDERE BROUWERIJ OPGERICHT (DE DRIJ KONINGEN) -MOGELIJK OUDER	17 ^E EEUW	SERVAES P., 1988: OOK IN BUGGENHOUT WAS ER EEN BROUWERIJ "DE SWAEN", TER PALEN, JG, 12, NR, 4, PP, 151-153
31471	O.L.V.-KERK	IN 1435 ZOU DOOR ADRIEN VAN MARSELAER, HEER VAN OPDORP, EEN KAPEL OPGERICHT ZIJN GEWIJD AAN O.-L.-VROUW.	LATE MIDDELEEUWEN	X, 1997: OP TIJD, TER PALEN, JG, 21, NR, 2, P,96

³³ CAI 2018

		-OPRICHTING KAPEL IN 1435 -AFGEBROKEN EIND 16DE EEUW DEZE KAPEL WERD EIND 16DE OF CIRCA 1600 IN LAATGOTISCHE STIJL WEDEROPGEBOUWD EN IS GEKEND DOOR EEN VOORSTELLING IN SANDERUS' FLANDRIA ILLUSTRATA (1641). DEZE KAPEL WAS AFHANKELIJK VAN DE PAROCHIE MALDEREN (HERTOGDOM BRABANT). EEN SCHENKING IN 1727 VAN ANGELIQUE THERESIA VAN MARSELAER, VROUW VAN OPDORP, MET DE UITDRUKKELIJKE BEDOELING OM DE KAPEL OM TE VORMEN TOT PAROCHIEKERK, LAG AAN DE BASIS VAN DE VERGROTING. MET DE ABDIJ VAN AFFLIGEM WERD EEN OVEREENKOMST GESLOTEN IN VERBAND MET DE PASTOOR, DE PASTORIE EN EEN OCTROOIAANVRAAG VOOR DE VERBOUWINGEN. BURGGRAAF D'ALVARADO, ERFGENAAM VAN MEVROUW DE MARSELAER, WAS GELDSCHIETER EN VERZOCHT BOUWMEESTER PETRUS MERCKAERT UIT BRUSSEL IN 1730 PLANNEN VOOR DE KERK TE ONTWERPEN, DE UITVOERING WORDT TOEVERTROUWD AAN FRANCISCUS VAN KERCKHOVE UIT ST.-AMANDS. UIT HET BEWAARDE CONTRACT BLIJKT DAT DE KAPEL ALS KOOR BEWAARD BLIJFT EN ENKEL DE VOORGEVEL GESLOOPT WORDT. BEWAARDE KERKREKENINGEN GEVEN EEN GOED BEELD VAN DE GEBRUIKTE MATERIALEN EN GELEVERDE DIENSTEN. EIND 1732 WAS DE NIEUWE BAROKKE EENBEUKIGE KERK MET WESTTOREN EN BEHOUDEN LAATGOTISCH KOOR GROTENDEELS VOLTOOID. -1600: KAPEL HERBOUWD IN STEEN -1732: BOUW HUIDIGE KERK MET OUDE KAPEL ALS KOOR -1883: VERGROTING KERK	17 ^E EEUW (1600 – 1732)	
--	--	---	------------------------------------	--

		LOUVAIN DOUANE OF TRANSIT. DAARNAAST ENKELE ANDERE METAALVONDSTEN, O.A. IJZEREN NAGEL.		
222214	EIKENDREEF I	* 2 LEEUWENCENT * 1 FRANK * 1 LEEUWENCENT * 2 ROTTE MUNTEN * ROT OORLOGSMUNTJE * 7 ROTTE MUNTEN * ZEGELLOODJES * MUNTGEWICHT VOOR 1 ESCUDO * VINGERHOED * 2 ZEGELLOODJES * STUK GESP * 2 HULZEN * MUSKETKOGEL * 3 KNOPEN KNOPEN STUK LOOD ROT MUNTGEWICHT	ONBEKEND	METAALDETECTIEVONDSTEN BODEMGEBRUIK : AKKER
207750	BOSDREEF	50 CENTESIMI - KONINKRIJK ITALIË MUNT 19DE EEUW (1863) MUNTHEER: VITORIO EMANUELE II 1861-1878 DENOMINATIE: 50 CENT SLAGPLAATS: MILAAN DATUM:1863 MATERIAAL: ZILVER (AG) 900/1000 MASSA: 2,5 GRAM BIJ UITGIFTE. DIAMETER: 18 MM. ONTWERPER: GIUSEPPE FERRARIS. LIT: KRAUSE AND MISHLER KM# 14.1	19 ^E EEUW	LOSSE VONDSTEN
31979	KASTEELHOEVE	-OPPER- EN NEERHOFSTRUCTUUR -KASTEEL VERDWENEN; HOEVE NOG BESTAANDE	LATE MIDDELEEUWEN	SERVAES P., 1981: HET MIDDELEEUW KASTEEL VAN BUGGENHOUT, TER PALEN, PP, 69-76 SERVAES P., 1984: WAT ONS VERHINDERT MET

		-WALLEN GEDEMT -IN 1573 KREEG HET DE BENAMING JACHTHUIS -BEGIN 2DE HELFT 13DE EEUW (VOLGENS SERVAES) -IN 1271 STOND ER REEDS EEN KASTEEL -1271-1272: OPRICHTING KAPEL -1550: VERBOUWINGEN EN RESTAURATIE -MOGELIJK GESLOOPT TUSSEN 1780 EN 1840 13DE EEUW -OMGEVEN DOOR VIERHOEKIGE GRACHT -GELEGEN OP HET NEERHOF VAN DE KASTEELSITE -BEGIN 2DE HELFT 13DE EEUW (VOLGENS SERVAES) -IN 1271 STOND ER REEDS EEN KASTEEL -1271-1272: OPRICHTING KAPEL -1550: VERBOUWINGEN EN RESTAURATIE -MOGELIJK GESLOOPT TUSSEN 1780 EN 1840 DRIE POSTMIDDELEEUWSE GRACHTEN DIE DEEL UITMAAKTEN VAN KASTEELSITE POST-MIDDELEEUWEN	NIEUWE TIJD	OPGRAVINGEN TE BEGINNEN, TER PALEN, PP, 15-19 SERVAES P., 1989: EEN STUKJE PLAATSELIJKE HISTORIEK UIT DE 16E EEUW (2), TER PALEN, JG, 14, NR, 1, PP, 38-47 SERVAES P., 1990: EEN STUKJE PLAATSELIJKE HISTORIEK UIT DE 16E EEUW (3), TER PALEN, JG, 14, NR, 2, PP, 69-74
31459	SCHUTBERT / DEN HERT	-HOFSTEDE MET BROUWERIJ -BROUWERIJ GESTOPT IN DE 19DE EEUW -MOGELIJK OUDER -GESLOOPT IN BEGIN 20STE EEUW	17 ^E EEUW	SERVAES P., 1988: VAN "HET SCHUTBERT" TOT "DEN HERT" IN ONS DORP, TER PALEN, JG, 13, NR, 1, PP, 23-25

31422	VERHAVERT STEDE	-ABDIJHOEVE VAN DE CURTIS (BEDRIJFSCENTRUM VAN AFLIGEM) -MOET VERMOEDELIJK GESITUEERD WORDEN TUSSEN HET HERENHUIS EN DE VROEGERE WINKELSTRAAT -IN DE 12DE EEUW RICHTTE DE ABDIJ VAN AFLIGEM IN BUGGENHOUT EEN CURIA OP MET KAPEL, GEËVOLUEERD TOT ABDIJHOEVE ; VOLGENS J. VERBESSELT EN DIBE BEVOND DEZE ABDIJHOEVE ZICH OP DE PLAATS VAN DE VERHAVERTSTEDE -OPGERICHT IN 1129 OP HET CRUYVELT -WERD GESLOOPT EN VERVANGEN DOOR LANDHUIS VAN 1660 (IN 1750 EEN WAL ROND HET HUIS GRAVEN UIT VEILIGHEIDSREDENEN EN OM WATEROVERLAST TE BEPERKEN, DEZE HOORT DUS NIET BIJ DE ABDIJHOEVE)	MIDDELEEUWEN (1129-1660)	SERVAES P., 1981: OVER HET ONTSTAAN VAN "T DORP", TER PALEN, PP, 131-142 SERVAES P. & J. TILLEY 1986: MOESTEN DE MUREN KUNNE PRATEN ... ROND DE HISTORIEK VAN EEN GEBOUW UIT 1660, TER PALEN , JG, 10, NR, 4, PP, 158-168 SERVAES P. & J. TILLEY 1986: MOESTEN DE MUREN KUNNEN PRATEN ... RON DE HISTORIEK VAN EEN GEBOUW UIT 1660 (2), TER PALEN, JG, 11, NR, 1, PP, 23-29
220951	ZITTINGSWEG	STUK KLOKKENBRONS 2 SOL - LOUISXVI 4 X 1 LEEUWENCENT, 2 LEEUWENCENT, ROKGEWICHT, ALS HEILIGHANGER, 5 MUSKETKOGELS, LODEN KOGEL, ..	18 ^E EEUW	METAALDETECTIEVONDST
31461	D'HOOGHE LINDE	-HOFSTEDE MET BROUWERIJ -WAARSCHIJNLIJK GESTOPT IN MEDIO 18DE EEUW -MOGELIJK OUDER	17 ^E EEUW	SERVAES P., 1989: OVER "HUYSTESTEDE ENDE BROUWERIE D' HOOGHE LINDE", TER PALEN, JG, 14, NR, 1, PP, 19-21
218377	BUGGENHOUT – BRANDWEER-KAZERNE	18 SPOREN WAARVAN 14 ANTROPOGEEN EN 4 NATUURLIJK. 8 GREPPELS MET EEN NO-ZW ORIËNTATIE, EERDER ONDIEP BEWAARD, LICHTBRUIN-GRIJZE VULLING. GEEN VONDSTEN DUS ONMOGELIJK TE DATEREN. IN VERBAND GEBRACHT MET PERCELERING VAN DE OMGEVING, TEN VROEGSTE IN DE VOLLE MIDDELEEUWEN TE SITUEREN.	2017	HTTPS://ID.ERFGOED.NET/ ARCHEOLOGIE/NOTAS/6047

		3 GREPPELS MET ZO-NW ORIËNTATIE, DICHT BIJ ELKAAR GELEGEN, ONDIEP BEWAARD, MET GRIJSBRUINE VULLING. GEEN VONDSTEN DUS NIET TE DATEREN. MOGELIJK HEBBEN DEZE GREPPELS TE MAKEN MET EEN WEGTRACÉ DAT OP DEZE PLAATS VERWACHT WERD. 2 GREPPELS MET EEN N-Z ORIËNTATIE (MOGELIJK 2 SEGMENTEN VAN EENZELFDE GREPPEL), ONDIEP BEWAARD. EEN CLUSTER VAN 4 PAALSPOREN IN SLEUF 1, IN LINEAIR VERBAND MET ORIËNTATIE NNW-ZZO, DIAMETER VAN 1,15M OP 0,35M AFSTAND VAN ELKAAR, DONKERBRUINE VULLING DUS EERDER RECENT. GEÏSOLEERD PAALSPoor IN SLEUF 3 (SPOOR 18), EERDER RECHTHOEKIGE VORM (0,14 BIJ 0,21M) EN NOG 0,20M DIEP, ZELFDE VULLING ALS DE GREPPELS EN WELLICHT DUS EVEN OUD.		
31425	WEILANDKAPEL	DE TWEEDE WEVELDKAPEL WAS OPGERICHT IN 1681 TE MIDDEN VAN HET UITGESTREKTE WEVELD, OP HET KRUISPUNT VAN VERSCHILLENDE VELDWEGEN. VOLGENS LITERATUUR WAS DEZE 17DE EEUWSE KAPEL, ONDER MEER IN KAART GEBRACHT IN HET MEETINGSBOEK VAN 1690 EN DE FERRARISKAART VAN 1771-78 ONDER DE NAAM "CAPPEL VAN VYFELT". MOEST WIJKEN VOOR DE AANLEG VAN DE SPOORWEG EN WERD EEN 250-TAL METER NAAR HET OOSTEN VERPLAATST (= HUIDIGE KAPEL) EERSTE KAPEL: MINSTENS 16DE –EEUWS KAPelletJE WAARVAN HET MARIABEELD MET KINDJE JEZUS NOG IN DE HUIDIGE KAPEL ZOU STAAN.	17^E EEUW (1681 – 1837) 16^E EEUW	SERVAES P., 1983: PER FIETS LANGS BUGGENHOUTSE WEGEN (II), TER PALEN, PP, 105-117
218842	KERKSTRAAT	KLEDINGHAAKJE (1550-1600) GESP	16 ^E EEUW	METAALDETECTIEVONDSTEN

		HANGER, GEDEELTELIJKE TEKST 4 DECEMBER 1853	19 ^E EEUW	
159253	KAMERSTRAAT 22	SITE MET WALGRACHT AANGEGEVEN OP HET GEREDUCEERD KADASTER GAAT MOGELIJK TERUG TOT DE LATE MIDDELEEUWEN.	NIEUWE TIJD	INFO AANGELEVERD DOOR JAN MOENS (OE)
219482	KAMERSTRAAT I	PAALSPoor, GREPPELS, KUILEN PAALSPoor, GREPPEL	LATE MIDDELEEUWEN METAALTIJDEN	COREMANS L. E.A. 2017: ARCHEOLOGIE NOTA BUGGENHOUT - KAMERSTRAAT, RAPPORTEN ALL-ARCHEO BVBA 450 AN 3732
207755	PAARDENKERKHOF	1/4 STUBER CARL THEODOR MUNT 18DE EEUW (1750-1753) MATERIAAL: KOPER DIAMETER: 25MM MASSA (GEWICHT): 2G DUIT VAN BATENBURG MUNT 17DE EEUW (1618-1624) MATERIAAL: KOPER DIAMETER: 18MM MASSA (GEWICHT): 2G AD USUM BELGII - AUSTRIE MUNT /?OORD 18DE EEUW (1788) MUNTHEER: JOZEF II V OOSTENRIJK SLAGPLAATS: BRUSSEL DATUM: 1788 DIAMETER: 21 MM	18 ^E EEUW 17 ^E EEUW 18 ^E EEUW	LOSSE VONDSTEN
224289	WEVELD I	RAND VAN EEN TEIL MET GLAZURING (ROOD AARDEWERK) 14DE-18DE EEUW TWEDE GREPPELS EN OUDE PLOEGLAAG	LATE MIDDELEEUWEN	SCHALKENS N. 2018: NOTA BUGGENHOUT WEVELD: VERSLAG VAN RESULTATEN, BAAC VLAANDEREN RAPPORT 721. URI : HTTPS://ID.ERFGOED.NET/ ARCHEOLOGIE/NOTAS/6228
218524	WEVELD I	PIJPENKOP (1732-1881) , 4 MUSKETKOGELS, AD USEM MARIA THERESA	NIEUWE TIJD	METAALDETECTIEVONDSTEN
31455	BROUWERIJ VERBELEN	-HOFSTEDE WAAR ZICH IN DE 17DE EEUW REEDS EEN BROUWERIJ BEVOND -BROUWERIJ INACTIEF TIJDENS EIND 19DE EEUW -BROUWERIJ DEFINITIEF GESTOPT IN 1936 -MOGELIJK OUDER	17 ^E EEUW	SERVAES P., 1988: OVER DE "BROUWERIJ VERBELEN" OP DE HEUVEL, TER PALEN, JG, 12, NR, 3, PP, 102-104

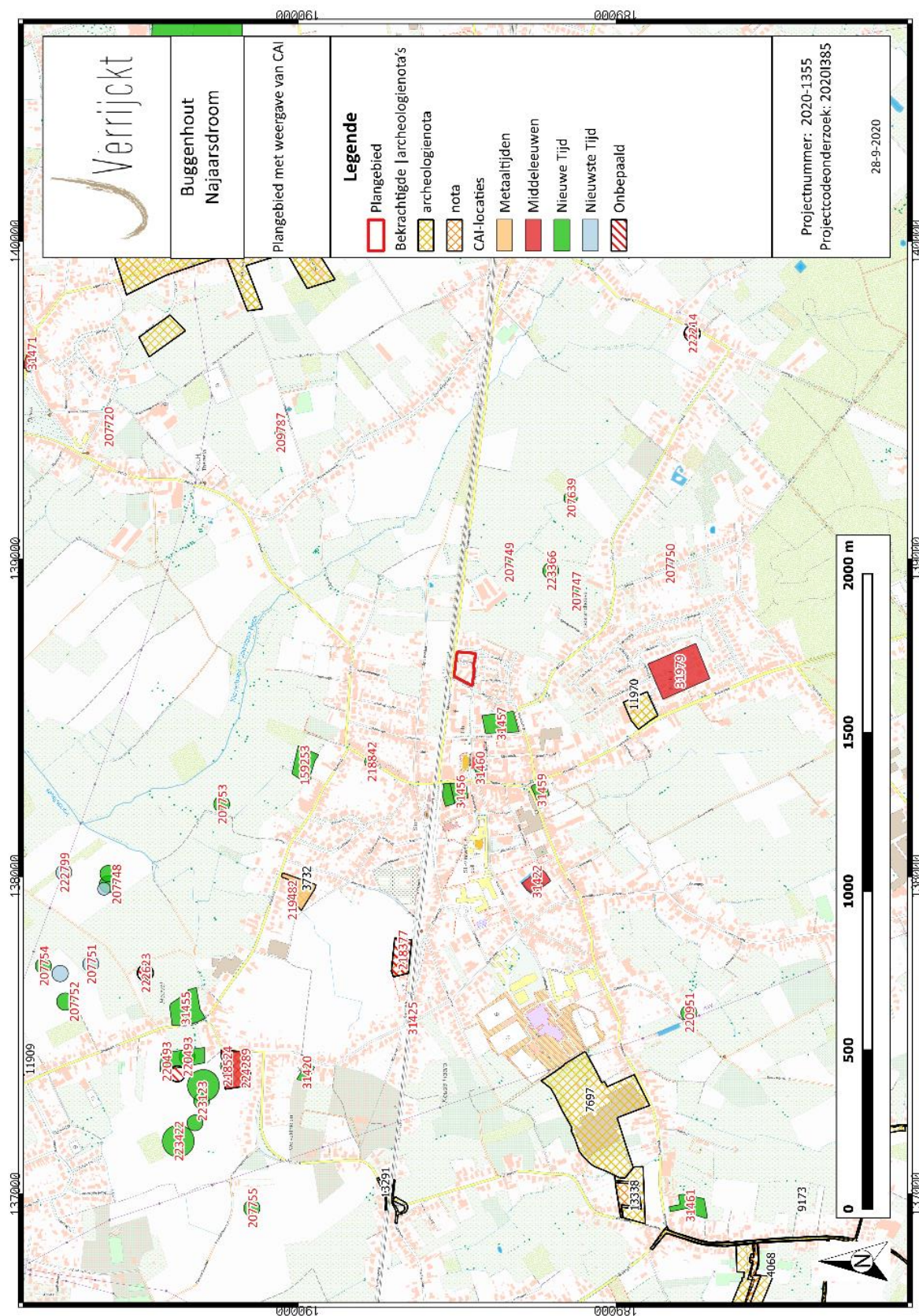
		- 2 KOGELHULZEN - DIVERSE METALEN ELEMENTEN 18-20STE EEUW		
222623	DIEPMEERSTRAAT I	-4 MUSKETKOGELS -7 ZEGELLOODJES -10 KNOPEN -ALU VINGERHOED -KOGEL -3 HULZEN -STUK GESP -2 KLEINE KOGELTJES -HEILIGHANGER BENEDICTUS VAN NURSIA -6 MUNTJES	ONBEKEND	METAALDETECTIEVONDSEN
207751	SCHRIEKSTRAAT	50 CENTESIMI - KONINKRIJK ITALIË MUNT 19DE EEUW (1863) MUNTHEER: VITORIO EMANUELE II 1861-1878 DENOMINATIE: 50 CENT SLAGPLAATS: MILAAN DATUM:1863 MATERIAAL: ZILVER (AG) 900/1000 MASSA: 2,5 GRAM BIJ UITGIFTE. DIAMETER: 18 MM. ONTWERPER: GIUSEPPE FERRARIS. LIT: KRAUSE AND MISHLER KM# 14.1	19 ^E EEUW	LOSSE VONDSTEN
207752	DIEPMEERSTRAAT	DUIT GELDERLAND 18DE EEUW MATERIAAL: KOPER DIAMETER: 21MM MASSA (GEWICHT): 3G VOORZIJD: D GEL RIAE IN DRIE REGELS, MET DAARONDER HET JAARTAL EN HET MUNTMEESTERTEKEN KORENAAR. DE TEKST IS VOLUIT: DUCATUS GELRIAE, EN BETEKENT: HERTOOGDOM GELDERLAND. KEERZIJD: GEKROOND WAPEN VAN GELDERLAND. TEKST: IN DEO. EST. SPES. NOSTRA DIT BETEKENT: ONZE HOOP IS IN DE HEER.	18 ^E EEUW	LOSSE VONDSTEN
207753	ROOST	STAD UTRECHT MUNT 18DE EEUW (1767) MATERIAAL: KOPER DIAMETER: 22MM	18 ^E EEUW	LOSSE VONDSTEN

in gebruik als de abdijhoeve van de curtis (het bedrijfscentrum van Affligem) en moet vermoedelijk gesitueerd worden tussen het huidige herenhuis en de vroegere Winkelstraat. In de 12de eeuw richtte de abdij van Affligem in Buggenhout een curia op met kapel, die later geëvolueerd is tot abdijhoeve. Volgens J. Verbesselt bevond deze abdijhoeve zich op de plaats van de huidige Verhavert Stede.

Ten zuiden van het plangebied heeft het Kasteel van Buggenhout en de kasteelhoeve gelegen (CAI 31979). Deze kan gesitueerd worden rond de tweede helft van de 13^e eeuw, en in 1271 zou er een kasteel gestaan hebben. Eveneens werd er een kapel opgericht. Omstreeks de 16^e eeuw werd het kasteel gerestaureerd, om dan tussen 1780 en 1840 gesloopt te worden. In 1573 zou het pand gekend zijn als 'Jachthuis'.

Aan de hand van kaartstudie werden verschillende gebouwen beschreven. Ten zuidwesten van het terrein was vroeger een hofstede met brouwerij aanwezig (CAI 31459). De site is afkomstig uit de 17^e eeuw (mogelijk vroeger) en werd voor 1770 het Schutbert genoemd. De activiteiten in de brouwerij, later Den Hert geheten, werden stopgezet in de 19de eeuw en de constructie werd begin 20ste eeuw gesloopt. De hofstede komt wel voor in het landboek van Buggenhout. Opnieuw een hofstede met brouwerij, gekend als De Swaen (CAI 31456), wordt vermeld in het landboek. Het complex is 17de - eeuws of ouder. De brouwerij werd gebruikt tot het einde van de 18de eeuw. In de 18de eeuw werd ernaast een andere brouwerij opgericht.

De historiek van de Weveldkapel gaat eveneens terug tot de 16de eeuw. Aanvankelijk stond de kapel in het midden van het Weveld (CAI 31425), op het kruispunt van verschillende veldwegen, nl. waar nu de spoorweg tussen het station van Buggenhout en Kouden Haard ligt. Door de aanleg van de spoorweg werd de kapel afgebroken en heropgericht op haar huidige plaats (lokalisatie o.b.v. Ferrariskaart), een 250-tal meter naar het oosten toe. De eerste kapel is minstens 16de-eeuws, waarvan het Mariabeeld met Kindje Jezus nog in de huidige kapel zou staan. De tweede Weveldkapel werd opgericht in 1681. Volgens literatuur was deze 17de -eeuwse kapel onder meer in kaart gebracht in het meetingsboek van 1690 en de Ferrariskaart van 1771-78, onder de naam "Cappel van Vyfelt". Nabij deze kapel ligt de brandweerkazerne (CAI 218377), waar al eerder een proefsleuvenonderzoek plaatsvond (ID 6047). De aangetroffen sporen zijn te interpreteren als resten van landindeling. Door het ontbreken van vondsten zijn deze sporen moeilijk te dateren. Vermoedelijk zijn deze sporen niet ouder dan de 11^e eeuw.

Figuur 24: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart³⁴

³⁴ CAI 2018

In de omgeving van de Najaarsdroom te Buggenhout werden verschillende vondsten aangetroffen. Bij het uitvoeren van het bureauonderzoek aan de Kamerstraat (CAI 219482), ten noordwesten van het plangebied, werd aangetoond dat de landschappelijke ligging een zeker archeologisch potentieel kent. Door middel van een landschappelijk booronderzoek werd een plaggendek aangetroffen. Hierdoor werd de mogelijke aanwezigheid van in situ bewaarde steentijdartefacten laag geschat. Op basis van deze onderzoeksresultaten werd een proefsleuvenonderzoek aangeraden. Hier werden de oudste vondsten in de omgeving van het plangebied te Najaarsdroom aangetroffen.

Tijdens de proefsleuven (ID 3732) werden greppels en een paalspoor met handgevormd aardewerk uit de metaaltijden aangetroffen, net als enkele laat-middeleeuwse greppels, kuilen en een paalspoor. Hier werd de bodemopbouw tijdens de proefsleuven onderzocht, en werd er geen complexe stratigrafie aangetroffen. Deze bestond uit 1 à 2 ploeglagen, een donkerbruine Ap1 horizont van ca. 25 à 34 cm dik en een bruine tot bruingrijze Ap2 horizont van ca. 14 à 20 cm dik. Daaronder vangt een overgangslaag (A/C horizont) aan met een dikte van ca. 10 à 24 cm. Wat volgt is een gele C horizont met oranje vlekken, die een indicatie zijn voor gleyige eigenschappen (Cg-horizont). Ondanks de vaststelling van deze waardevolle archeologische sporen op het terrein, is het potentieel op kennisvermeerdering, in geval van een opgraving te gering om bijkomend onderzoek te verantwoorden. De waardevolle archeologische sporen bevinden zich voornamelijk in het noorden van het terrein en maken geen deel uit van structuren. De aanwezige sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijgevolg werden dan ook geen bijkomende archeologische maatregelen nodig geacht.

Aan de Weiveld (CAI 224289) werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (ID 6228). Hier kwamen enkele greppels aan het licht, die verband hebben met de perceelgrenzen. De scherpe aflijning geeft het vermoeden dat de greppels een meer recentere datering hebben. Het ontbreken van vondstmateriaal zorgt ook voor een moeilijker dateringsproces.

1.4 Besluit

1.4.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

In de omgeving van het plangebied werden verschillende metaaldetectievondsten aangetroffen. Deze zijn te dateren tussen de 16^e eeuw en de nieuwste tijd. Daarnaast werden er aan de hand van kaartstudies verschillende gebouwen ontdekt, zoals brouwerijen, sites met walgrachten, een abdijhoeve en de laat middeleeuwse kapel die de O.L.V-kerk voorafging. De abdijhoeve uit 1129 is het oudst gekende gebouw uit de omgeving van het plangebied.

Daarnaast werden er verschillende proefsleuvenonderzoeken uitgevoerd in de omgeving van het plangebied. Hierbij werd aan de Kamerstraat (ID 3732) handgevormd aardewerk uit de metaaltijden aangetroffen in een paalspoor. Verder werden hier nog enkele laat middeleeuwse sporen aangetroffen, telkens zonder vondstmateriaal. Aan de Brandweerkazerne (ID 6047) zijn bij de proefsleuven enkele archeologisch relevante sporen aangetroffen, maar door het ontbreken van vondstmateriaal konden deze niet gedateerd worden. Van de greppels wordt verwacht dat deze niet ouder zijn dan de 11^e eeuw.

Binnen het plangebied kan gezegd worden dat er een matige archeologische verwachting is van vondstmateriaal tussen de late middeleeuwen en de nieuwste tijd. De kans om resten vanaf de steentijd tot aan de late middeleeuwen aan te treffen binnen het plangebied is eerder laag.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het plangebied staat op de bodemkaart gekarteerd als OB, waardoor de bodem in het verleden mogelijk reeds verstoord is geweest. In de nabije omgeving van het plangebied is de bodem anders gekarteerd. Ten zuidoosten als Pdc(h) (matig nat, matig gleyige lichte zandleem met sterk gevlekte textuur bij lemige sedimenten en een verbrokkelde textuur B-horizont bij zandige sedimenten), ten oosten komt de Pcm-bodem voor (matig droge licht zandleembodem met dikke antropogene humus A horizont) en ten noorden is Scc-bodem aanwezig (matig droge lemig zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont).

- Wat is de impact van de geplande werken?

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van 30 sociale zorgappartementen, 25 sociale appartementen en een ondergrondse parkeergarage. De afbraak van de woningen op het plangebied wordt in twee fases uitgevoerd. De eerste fase bevat het westelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Najaarsdroom. Hierbij worden de acht aanwezige woningen gesloopt. In de tweede fase wordt het oostelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Elzendreef, gesloopt. Hierbij zullen alle de aanwezige bomen gerood worden, met uitzondering van 3 grote platanen aan de zuidwestelijke hoek van het plangebied, en de verharding van het Herfspark worden verwijderd.

De bouw van de nieuwe appartementen met parkeergarage wordt ook in twee fases uitgevoerd. De eerste fase grenst aan de Najaarsdroom en wordt Blok 1 genoemd. De tweede fase, of Blok 2, grenst aan de Spoorwegstraat en de Elzendreef.

Beide blokken worden onderverdeeld in een fase 'opbouw bovengronds' en 'ondergronds'. Hierbij is de 'opbouw ondergronds' de bouw van de ondergrondse parkeergarage. De inrit van de garages is gelegen aan de Elzendreef en loopt onder de twee appartementsblokken door. Hier worden 55 parkeerplaatsen aangelegd, waarvan 10 voorzien zijn voor mindervaliden, en 5 parkeerplaatsen voor brommers. Er kunnen ook 62 fietsen worden gestald. In de garage wordt ook de water- en elektriciteitsvoorzieningen aangelegd en is de collectieve stookplaats van de geothermische warmtepomp aanwezig. Verschillende bergingen zijn over de ondergrondse verdieping verspreid, net als twee traphallen en twee liftschachten. De parkeergarage wordt in twee delen aangelegd. Het deel van de parkeergarage onder Blok 1 zal tot maximaal 4 meter onder het maaiveld worden aangelegd. De bijhorende liftschacht wordt tot 5 meter diepte gegraven. Blok 2 wordt tot een maximum van 3 meter onder het maaiveld gegraven. De liftschacht zal een diepte hebben van 4 meter. In totaal zal de ondergrondse parkeergarage ca. 2083 m² zijn. Nabij Blok 1 wordt een brandweg voorzien. Deze wordt aangelegd in een waterdoorlatende verharding met diepte van 50 cm.

Ten zuidoosten van het plangebied, grenzend aan de Groenlaan, wordt een gemeenschapsvoorziening gebouwd met bijhorende pergola. De fundering voor dit gebouw wordt maximaal 1 meter diep gebouwd. Ten westen van dit gebouw wordt een verharding aangelegd voor een terras en een petanquebaan.

Rond de appartementsgebouwen worden verschillende wadi's aangelegd, waarvan twee ten zuidoosten, één ten zuidwesten en één centraal van het plangebied, met verschillende uitlopers. Deze hebben een diepte tussen 30 cm en 1,30 meter. Bovenop de wadi's wordt een speelplein, -kuil en -tuin aangelegd. Er worden verschillende picknickplaatsen aangelegd, een bloemenweide/moestuin en enkele wandelpaden. Alle verharding wordt volledig waterdoorlatend voorzien en tot een diepte van 50 cm aangelegd.

- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de dikte en opbouw van het aanwezige bodemarchief binnen het plangebied.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Er zijn niet afdoende aanwijzingen dat er binnen de contouren het plangebied al dan niet een archeologische site aanwezig is. Om uitsluitel te geven is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Gegeven het hoog archeologisch potentieel om diverse redenen, is er ook een hoog potentieel op kennisvermeerdering door verder (voor)onderzoek.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Om na te gaan of de aanwezige verhardingen en gebouwen binnen het plangebied een verstoring van het archeologisch bodemarchief veroorzaakt hebben, dient vervolgonderzoek uitgevoerd te worden. Allereerst dienen landschappelijke boringen uitgevoerd te worden, na het afbreken van bovengrondse structuren tot op maaiveldniveau (binnen de zone van de geplande werken). Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat de bodem in het plangebied reeds (gedeeltelijk) verstoord is, is verder onderzoek niet nodig of beperkt tot

onverstoorde zones. Indien de geplande werkzaamheden een archeologisch niveau bedreigen zijn archeologische boringen en/of een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

1.4.2 Archeologische verwachting

Het plangebied is gelegen in de huidige gemeente Buggenhout. In de historische bronnen komt de gemeente pas voor in 1125. Op dit moment wordt Buggenhout vermeld als Buckenholt. Deze naam is vermoedelijk afkomstig uit de woorden Boka (beuk) en holt (bos). Buggenhout behoorde vanaf de vroege middeleeuwen tot het hertogdom Brabant, meer bepaald de heerlijkheid Grimbergen. Sinds de 16de eeuw is er een opsplitsing in twee heerlijkheden. De heerlijkheid Buggenhout-Bournonville omvatte het huidige centrum van de gemeente. De heerlijkheid Buggenhout-Grimbergen omvatte de gehuchten Opstal en Briel. Vanaf de Franse revolutie behoorde Buggenhout tot de provincie Oost-Vlaanderen. Het huidige Buggenhout bestaat uit vier kernen, het centrum, Opdorp, Opstal en Briel. De oudste woonkern van Buggenhout is vermoedelijk ontstaan ter hoogte van een aanlegplaats op de Schelde: de Oude Briel. Het eigenlijke Buggenhout-dorp zou ontstaan zijn aan de rand van het bos, dat in 1860 nog als één gesloten blok stond. De stichting van het dorp gebeurde vermoedelijk in samenhang met de ontginningsbeweging uit de eerste helft van de 11de eeuw. In de 13de eeuw werd dit kerngebied geschonken aan de Abdij van Affligem, met een tweede ontginningsbeweging tot gevolg. In diezelfde eeuw liet de Abdij alle uitbatingen over aan pachters. Uitbreiding van de landbouwgrond gebeurde dus pas na de 12de eeuw, ten koste van het bos. Later merkt men een toename van graasweiden.

Het plangebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 9,5 en 11 m + TAW. Binnen het plangebied is er een zeer klein hoogteverschil aanwezig. Het oostelijk deel, gelegen aan de Elzendreef ligt ca. 1 meter lager dan het westelijke deel. De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 7 en 14 m + TAW. Hierbij is het gebied ten noorden van het plangebied, lager gelegen dan het zuiden. Hierbij kan afgeleid worden dat het plangebied gelegen is nabij de Beneden-Scheldebekken. Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als bebouwde OB. OB zijn bebouwde zones met kunstmatige gronden, het bodemprofiel werd gewijzigd of vernietigd door het ingrijpen van de mens. De zone ten zuiden en westen is ook gekarteerd als OB. Doordat het plangebied gelegen is nabij een rivier en in de omgeving van de Schelde, is er kans op het aantreffen van intact bewaarde artefactenvindplaatsen uit de vroege prehistorie (steentijd). Echter is de bodem in het verleden mogelijk reeds verstoord, waardoor de effectieve kans op deze vindplaatsen lager wordt geschat.

In de omgeving van het plangebied werden verschillende metaaldetectievondsten aangetroffen. Deze zijn te dateren tussen de 16^e eeuw en de nieuwste tijd. Daarnaast werden er aan de hand van kaartstudies verschillende gebouwen ontdekt, zoals brouwerijen, sites met walgrachten, een abdijhoeve en de laat middeleeuwse kapel die de O.L.V-kerk voorafging. De abdijhoeve uit 1129 is het oudst gekende gebouw uit de omgeving van het plangebied. Daarnaast werden er verschillende proefsleuvenonderzoeken uitgevoerd in de omgeving van het plangebied. Hierbij werd aan de Kamerstraat (ID 3732) handgevormd aardewerk uit de metaaltijden aangetroffen in een paalspoor. Verder werden hier nog enkele laat middeleeuwse sporen aangetroffen, telkens zonder vondstmateriaal. Aan de Brandweerkazerne (ID 6047) zijn bij de proefsleuven enkele archeologisch relevante sporen aangetroffen, maar door het ontbreken van vondstmateriaal konden deze niet gedateerd worden. Van de greppels wordt verwacht dat deze niet ouder zijn dan de 11^e eeuw. Binnen het plangebied kan gezegd worden dat er een matige archeologische en historische verwachting is van vondstmateriaal tussen de late middeleeuwen en de nieuwste tijd. De kans om resten vanaf de steentijd tot aan de late middeleeuwen aan te treffen binnen het plangebied is eerder laag.

De opdrachtgever plant op het terrein van 5341 m² de bouw van 30 sociale zorgappartementen, 25 sociale appartementen en een ondergrondse parkeergarage. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De afbraak van de woningen op het plangebied wordt in twee fases uitgevoerd. De eerste fase bevat het westelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Najaarsdroom. Hierbij worden de acht aanwezige woningen gesloopt. In de tweede fase wordt het oostelijke deel van het plangebied, grenzend aan de Elzendreef, gesloopt. Hierbij zullen alle de aanwezige bomen gerooid worden, met uitzondering van 3 grote platanen aan de zuidwestelijke hoek van het plangebied, en de verharding van het Herfstpark worden verwijderd. De bouw van de nieuwe appartementen met parkeergarage wordt ook in twee fases uitgevoerd. De eerste fase grenst aan de Najaarsdroom en wordt Blok 1 genoemd. De tweede fase, of Blok 2, grenst aan de Spoorwegstraat en de Elzendreef. Beide blokken worden onderverdeeld in een fase 'opbouw bovengronds' en 'ondergronds'. Hierbij is de 'opbouw ondergronds' de bouw van de ondergrondse parkeergarage. De inrit van de garages is gelegen aan de Elzendreef en loopt onder de twee appartementsblokken door. Hier worden 55 parkeerplaatsen aangelegd, waarvan 10 voorzien zijn voor mindervaliden, en 5 parkeerplaatsen voor brommers. Er kunnen ook 62 fietsen worden gestald. Verschillende bergingen zijn over de ondergrondse verdieping verspreid, net als twee traphallen en twee liftschachten. De parkeergarage wordt in twee delen aangelegd. Het deel van de parkeergarage onder Blok 1 zal tot maximaal 4 meter onder het maaiveld worden aangelegd. De bijhorende liftschacht wordt tot 5 meter diepte gegraven. Blok 2 wordt tot een maximum van 3 meter onder het maaiveld gegraven. De liftschacht zal een diepte hebben van 4 meter. In totaal zal de ondergrondse parkeergarage ca. 2083 m² zijn. Nabij Blok 1 wordt een brandweg voorzien. Deze wordt aangelegd in een waterdoorlatende verharding met diepte van 50 cm. Ten zuidoosten van het plangebied, grenzend aan de Groenlaan, wordt een gemeenschapsvoorziening gebouwd met bijhorende pergola. De fundering voor dit gebouwd wordt maximaal 1 meter diep gebouwd. Ten westen van dit gebouw wordt een verharding aangelegd voor een terras en een petanquebaan. Rond de appartementsgebouwen worden verschillende wadi's aangelegd, waarvan twee ten zuidoosten, één ten zuidwesten en één centraal van het plangebied, met verschillende uitlopers. Deze hebben een diepte tussen 30 cm en 1,30 meter. Bovenop de wadi's wordt een speelplein, -kuil en -tuin aangelegd. Er worden verschillende picknickplaatsen aangelegd, een bloemenweide/moestuin en enkele wandelpaden. Alle verharding wordt volledig waterdoorlatend voorzien en tot een diepte van 50 cm aangelegd.

Op basis van bovenstaande gegevens is er een lage archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en vroege middeleeuwen is laag. Er is een matige verwachting voor eventuele archeologische sites uit de late middeleeuwen tot de recentere perioden.

1.4.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden.

Gelet op het ontbreken van goed onderzochte, grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig.

1.4.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse

terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden onvoldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

Uit bovenstaande onderzoek kan niet met zekerheid gesteld worden dat er een, goed bewaarde, archeologische site aanwezig is en dat deze archeologische site bedreigt wordt door de geplande werkzaamheden. Gelet op de gekende gegevens uit de omgeving van het plangebied is de kans aanwezig dat er een archeologische site uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aanwezig is. De aanwezigheid en bewaringstoestand van eventuele archeologische sites, alsook de potentiële bedreiging, kan enkel bevestigd worden door de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek en eventuele vervolgonderzoeken. Hierbij moeten volgende vragen beantwoord worden:

Bodem

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
 - o Wat is de aard van dit niveau?
 - o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
 - o Kan dit niveau gedateerd worden?
 - o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
 - o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
 - o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites voldoende kenniswinst opleveren.

Gelet op de toekomstige bouwwerkzaamheden, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

1.4.5 Samenvatting

Naar aanleiding van de aanvraag voor een verkavelingsvergunning voor de bouw van 30 sociale zorgappartementen, 25 sociale appartementen en een ondergrondse parkeergarage, werd een archeologienota opgesteld. Op basis van de gegevens uit het onderzoek kunnen er geen gefundeerde uitspraken worden gedaan over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is een lage archeologische verwachting voor sites uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en vroege middeleeuwen. Via het historisch kaartmateriaal is er een matige archeologische verwachting opgesteld voor de late middeleeuwen tot de nieuwste tijd. Om na te gaan of er effectief goed bewaarde archeologische sites aanwezig zijn en of deze verstoord worden door de geplande werkzaamheden, is verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Dit zal verder beschreven worden in het bijgevoegde programma van maatregelen.

2 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart.....	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	3
Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto.....	8
Figuur 4: Plangebied met weergave van afbraakfasen op GRB.....	9
Figuur 5: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting parkeergarage op orthofoto.....	10
Figuur 6: Weergave van toekomstige plannen	11
Figuur 7: Weergave van toekomstige plannen appartementen en dieptes.....	11
Figuur 8: Weergave van toekomstige plannen parkeergarage en zijgevels	12
Figuur 9: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)	13
Figuur 10: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM.....	14
Figuur 11: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart.....	17
Figuur 12: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000.....	18
Figuur 13: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	19
Figuur 14: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000	20
Figuur 15: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen.....	21
Figuur 16: Plangebied op de Villaretkaart.....	24
Figuur 17: Plangebied op de Ferriskaart.....	25
Figuur 18: Plangebied op de Vandermaelenkaart	26
Figuur 19: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen.....	27
Figuur 20: Plangebied op de Poppkaart	28
Figuur 21: Plangebied op de orthofoto 1971	29
Figuur 22: Plangebied op de orthofoto 1979 - 1990.....	30
Figuur 23: Plangebied op de orthofoto 2012.....	31
Figuur 24: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart	44

3 Lijst met tabellen

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	32
---	----

4 Plannenlijst

Plannenlijst Buggenhout, Najaarsdroom		Projectcode bureauonderzoek 2020-355
Plannummer		Figuur 1
Type plan		Topografische kaart
Onderwerp plan		Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal		1:10.000
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 2
Type plan		Kadasterkaart
Onderwerp plan		Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal		1:250
Aanmaakwijze		Digitaal
Datum		28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer		Figuur 3
Type plan		Orthofoto
Onderwerp plan		Plangebied en toekomstige inplanting op orthofoto
Aanmaakschaal		1:2.000
Aanmaakwijze		Digitaal

Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 9
Type plan	Digitaal Hoogtemodel
Onderwerp plan	Plangebied op DHM Vlaanderen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 10
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op DHM met hoogteprofiellocaties
Aanmaakschaal	1:250
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 11
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op tertiairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 12
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:200.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 14
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op quartairgeologische kaart
Aanmaakschaal	1:50.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 15
Type plan	Geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op bodemkaart
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 17
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgeteld door Joseph de Ferraris
Aanmaakschaal	1:11.520
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1771-1778
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 18

Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Topografische kaart, opgesteld door Philippe Vandermaelen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1846-1854
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:20.000
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1843-1845
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 20
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op Poppkaart
Aanmaakschaal	1:2.500
Aanmaakwijze	Analoog
Aanmaakdatum	1842-1879
Datum	28/09/2020 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 24
Type plan	Centraal Archeologische Inventaris
Onderwerp plan	Plangebied op CAI-kaart
Aanmaakschaal	1:1
Aanmaakwijze	Digitaal
Aanmaakperiode	2001-2016
Datum	28/09/2020 (raadpleging)

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldectoren (versie 2.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroenderfgoed.be>.

AGIV, 2018a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2018b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2018c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2018d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2018e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

Anon, 2018. Tourisme Diest. Available at: <https://www.toerismediest.be/page-1/stad-diest/geschiedenis-van-diest/>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2018. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2018. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende, Leuven.

DOV VLAANDEREN, 2018a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2018b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2018c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2018a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEOPUNT, 2018b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

- GEOPUNT, 2018c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2018d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].
- GEOPUNT, 2018e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2018f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.
- GEOPUNT, 2018g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.
- GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N. (1996) Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest, Kaartblad 25: Hasselt
- IOE, 2018. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende*, Leuven.

6 Bijlagen